

**Stratēģiskais
ietekmes uz vidi novērtējums
lokālplānojumam
teritorijai Podragā, Rīgā, zemesgabaliem
ar kadastra Nr. 0100 077 2061, zemesgabali ar kadastra Nr.0100
077 2085, Nr. 0100 077 0044 un Nr. 0100 098 2008**

**Valdis Felsbergs, M.Sc.Env., 29277744, valdis@felsbergs.lv
2017. gada augusts**

2017. gada augusts

Saturs

1. Lokālplānojuma mērķis, alternatīvie risinājumi un tā saistība ar citiem plānošanas dokumentiem.....	3
1.1. Lokālplānojuma mērķis un saturs.....	3
1.2. Alternatīvu raksturojums	5
1.3. Lokālplānojuma saistība ar citiem plānošanas dokumentiem.....	8
1.3.1. Rīgas līmeņa plānošanas dokumenti.....	8
1.3.2. Reģionālā līmeņa plānošanas dokumenti.....	11
1.3.3. Nacionālā līmeņa politikas plānošanas dokumenti.....	12
1.3.4. ES politikas plānošanas dokumenti	13
1.3.5. Starptautiskās konvencijas	15
2. Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (SIVN) mērķis, pamatprincipi un metodes	18
2.1. Vispārējā pieeja un metodes	18
2.2. Sabiedrības iesaiste un konsultācijas ar institūcijām.....	21
3. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un sabiedrības līdzdalība	22
3.1. Vērtētās ietekmes uz vidi.....	23
3.2. Daudzkritēriju analīze.....	23
4. Vides stāvoklis lokālplānojuma potenciāli ietekmētajās teritorijās	25
4.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte	25
4.2. Troksnis	29
4.3. Ūdens resursi un kvalitāte.....	34
4.4. Klimats.....	34
4.5. Degradētās un piesārņotās teritorijas.....	35
4.6. Augsne	35
4.7. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi 35	
4.7.1. Dabas parks “Piejūra”	36
4.7.2. Dabas liegums “Krēmeri”	37
4.8. Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums.....	37
4.9. Vides riski	40
4.10. Sabiedrības veselība, drošība un ērtības	40
5. Iespējamās izmaiņas 0. alternatīvā: ja turpina neīstenoties pašreizējā atļautā attīstība (nenotiek nekāda attīstība un sašaurinās jau notiekošā darbība).....	41
5.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte	42
5.2. Troksnis	42
5.3. Ūdens resursi un kvalitāte.....	42
5.4. Klimats.....	43
5.5. Degradētās un piesārņotās teritorijas.....	43
5.6. Augsne	43
5.7. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi 43	
5.8. Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums.....	44
5.9. Vides riski	44
5.10. Sabiedrības veselība, drošība un ērtības	44

6. Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma 1. alternatīvas īstenošanas gadījumā: notiekot patlaban plānotajai / atļautajai attīstībai.....	45
6.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte	45
6.2. Troksnis	45
6.3. Ūdens resursi un kvalitāte.....	46
6.4. Klimats.....	46
6.5. Degradētās un piesārņotās teritorijas	47
6.6. Augsne	47
6.7. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi	47
6.8. Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums.....	47
6.9. Vides riski	48
6.10. Sabiedrības veselība, drošība un ērtības	48
7. Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma 2. (pamata jeb ieteiktās) alternatīvas īstenošanas gadījumā: lokālplānojuma priekšlikums	50
7.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte	50
7.2. Troksnis	50
7.3. Ūdens resursi un kvalitāte.....	51
7.4. Klimats.....	51
7.5. Degradētās un piesārņotās teritorijas	51
7.6. Augsne	51
7.7. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi	51
7.8. Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums.....	52
7.9. Vides riski	52
7.10. Sabiedrības veselība, drošība un ērtības	52
8. Vērtēto lokālplānojuma īstenošanas alternatīvu ietekmes uz vidi salīdzinājums	53
9. Secinājumi un rekomendācijas	55
10. Ieteicamais turpmākās attīstības ietekmju monitorings.....	56

PIELIKUMI:

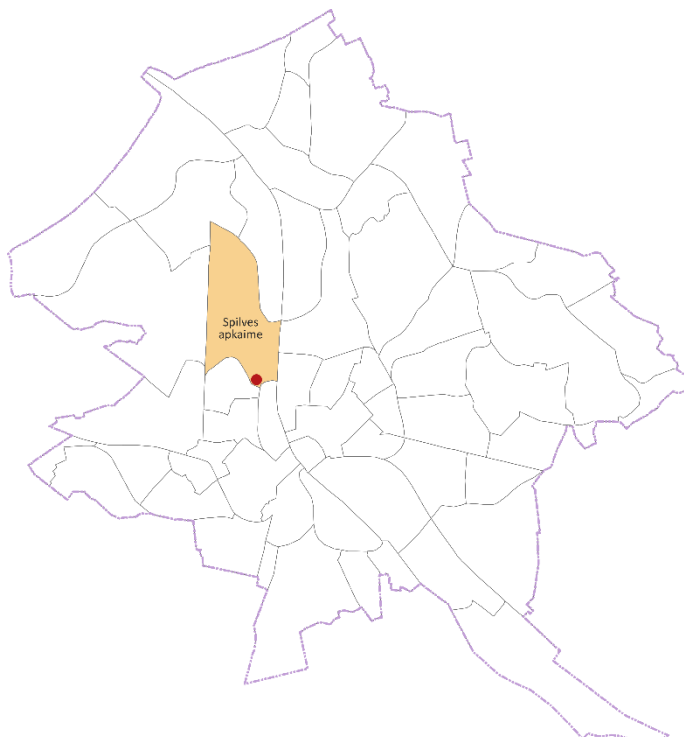
1. Kopējā gaisa piesārņojuma izkliede lokālplānojuma teritorijā Podraga ielā, Rīgā, un tai piegulošajā Daugavgrīvas ielas apkaimē (6 lapas)
2. Dabas aizsardzības pārvaldes 30.05.2016. atzinums Nr.4.8/58/2016-N-E „Par nosacījumu sniegšanu lokālplānojuma izstrādei Rīgā, Podragā”

1. Lokālplānojuma mērķis, alternatīvie risinājumi un tā saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

1.1. Lokālplānojuma mērķis un saturs

Lokālplānojuma teritorija (skat. vāka attēlu) atrodas Rīgā, Pārdaugavā pie Spilves apkaimes dienvidu robežas starp Daugavgrīvas ielu un Daugavu iepretim Andrejsalai (skat. 1. attēlu). Tā ietver zemesgabalu Podraga ielā 8 ar kadastra Nr. 0100 077 0116 un zemesgabalus ar kadastra Nr. 0100 077 2085, Nr. 0100 077 0044 un Nr. 0100 098 2008 (skat. 2. attēlu). Kopējā teritorijas platība ir ~26,5 ha.

Lokālplānojuma izstrāde veikta saskaņā ar Rīgas domes 19.04.2016. pieņemto lēmumu Nr. 3665 „Par teritorijas Podragā lokālplānojuma kā Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018. gadam grozījumu izstrādes uzsākšanu, lokālplānojuma teritorijas robežas un darba uzdevuma apstiprināšanu”. Lokālplānojuma izstrādes ierosinātais ir SIA “Podrags-1”, SIA “Podrags-2”, SIA “Podrags-3”.

1.attēls. Lokālplānojuma teritorijas novietojums Rīgā

Teritorija, kas atrodas uz dienvidu pusi no lokālplānojuma teritorijas, joprojām tiek izmantotas kā ražošanas teritorija, proti, uz dienvidu pusi atrodas ostas teritorija un jūras pārvadāšanai paredzēto kravu un preču uzglabāšanas zona, kurā ir izvietota dzelzsbetona ēku ražošanas līnija. Savukārt uz rietumu-ziemeļrietumu pusi no lokālplānojuma teritorijas, pie Daugavgrīvas ielas, atrodas vairāki ar tehnisko apbūvi un komercdarbību saistīti objekti.

Rietumu virzienā aiz Daugavgrīvas ielas atrodas Spilves lidlauka teritorija, savukārt austrumu virzienā teritoriju ieskauj Daugava. Tuvākās daudzstāvu dzīvojamās mājas atrodas dienvidrietumu virzienā Daugavgrīvas ielā un Lidoņu ielā un ziemeļu virzienā Daugavgrīvas ielā.

Saskaņā ar MK 22.08.20106. noteikumos Nr. 690 „Noteikumi par Rīgas brīvostas robežu noteikšanu” apstiprināto Rīgas brīvostas robežu, lokālplānojuma teritorija robežojas ar Rīgas brīvostas teritoriju, taču neietilpst tajā.

Vēsturiski lokālplānojuma teritorija ir piederējusi pie Podraga rūpnieciskās apbūves teritorijas. Līdz 2006. gadam teritorija bija salīdzinoši blīvi apbūvēta, taču pēcāk ir veikta bijušo betona rūpniecisko ēku un noliktavu nojaukšana. Patlaban lokālplānojuma teritorija pieder 3 juridiskām personām, un tās lielākā daļa ir neapbūvēta, izņēmums ir zemesgabala ar kadastra Nr. 0100 098 2008, kur ir saglabājusies transformatora apakšstacijas ēka. Lokālplānojuma teritorijā pašlaik netiek

veikta saimnieciskā darbība, līdz ar to daļā teritorijas ir izveidojušās sējeņu audzes (pārsvarā bērzu, kļavu). Teritorija ir iežogota, līdz ar to nav publiski pieejama, kā arī tā ir vizuāli norobežota skatā no Daugavgrīvas ielas, proti, to aizsedz gan betona žogs un blīva sējeņu rinda, gan arī gar Daugavgrīvas ielu izvietotā dzīvojamā un komercapbūve. Lokālplānojuma teritorijā ietilpstošie 4 zemesgabali ar tajos esošo faktisko situāciju dabā uz ortofotopamatnes parādīti 2. attēlā un skats no gaisa – arī vāka attēlā.

Arī lokālplānojuma teritorijā vēsturiski bijusī dzelzceļa līnija, kas bija savienota ar VAS “Latvijas Valsts dzelzceļš” tīklu. Šobrīd minētā dzelzceļa līnija ir demontēta.

2007. gada 3. jūlijā ar Rīgas domes lēmumu Nr. 2632, pēc SIA “Podraga īpašumi” ierosinājuma, tika uzsākta detālplānojuma izstrāde. Pamatojoties uz SIA “Podraga īpašumi” 2008. gada iesniegumu, izstrāde tika pārtraukta. Detālplānojuma izstrādes laikā (2007./2008. gadā), tā arī netika izstrādāts un publiskai apspriešanai nodots detālplānojuma projekts.

Lokālplānojuma mērķis ir veikt izmaiņas pašreiz spēkā esošajā Rīgas teritorijas plānojumā, tā sastāvā ietilpstošo Rīgas domes 20.12.2005. saistošo noteikumu Nr. 34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” pielikumā Nr. 15 „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana”, lai radītu priekšnoteikumus plašas teritorijas ilgtspējīgai attīstībai, nodrošinot tās funkcionālu izmantošanu un sniedzot attīstības iespējas industriālo teritoriju attīstības projektiem ar daudzveidīgu pakalpojumu spektru – loģistikas centri, vieglās ražošanas uzņēmumi, kravu apkalpes termināli u.c.

Lokālplānojuma ierosinātais ir SIA “Podrags-1”, SIA “Podrags-2”, SIA “Podrags-3”. Saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”, plānošanas dokumentiem, kuru īstenošana var būtiski ietekmēt cilvēku veselību un vidi, t.sk. lokālplānojumam, veic stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu. Vides pārraudzības valsts birojs, izvērtējot iesniegto iesniegumu atbilstoši Ministru kabineta 23.03.2004. noteikumu Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” prasībām, 14.09.2016. pieņēma lēmumu Nr. 48 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”. Ņemot to vērā, lokālplānojumam veikta minētā procedūra atbilstoši normatīvo aktu prasībām (Vides pārskata izstrādātājs: Valdis Felsbergs).

2.attēls. Lokālplānojuma teritorijā ietilpstošie zemesgabali un faktiskā situācija tajos

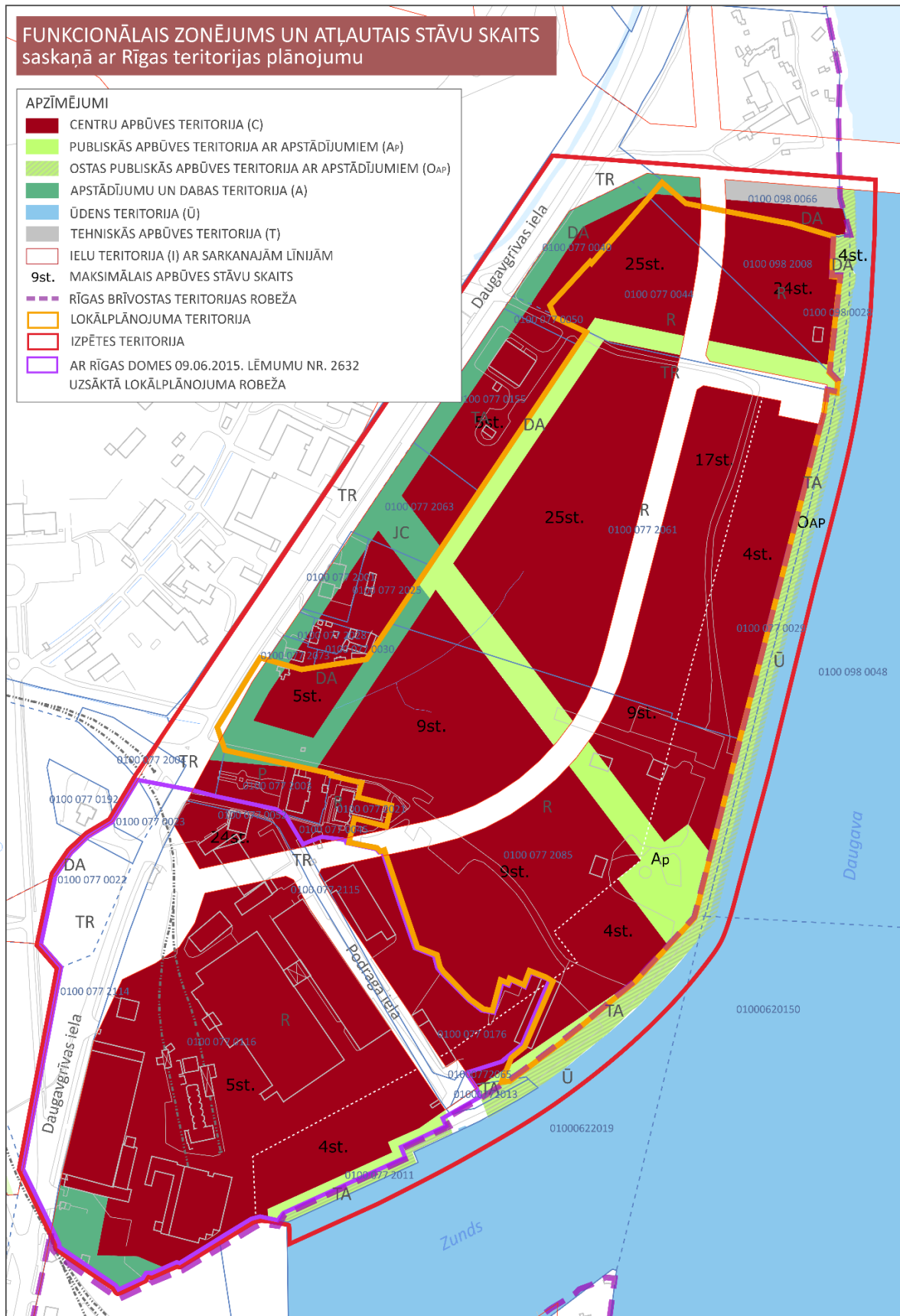
1.2. Alternatīvu raksturojums

0. Lokālplānojuma nulles alternatīva ir pašreizējās esošās situācijas saglabāšanās (skat. 2. attēlu, arī vāka attēlu), pie kā novestu tādas attīstības paredzēšana teritorijas plānojumos, kas objektīvi nenotiktu, savukārt aizliedzot tādu attīstību, kurai būtu objektīvi priekšnoteikumi, kā rezultātā nenotiktu nekāda attīstība.

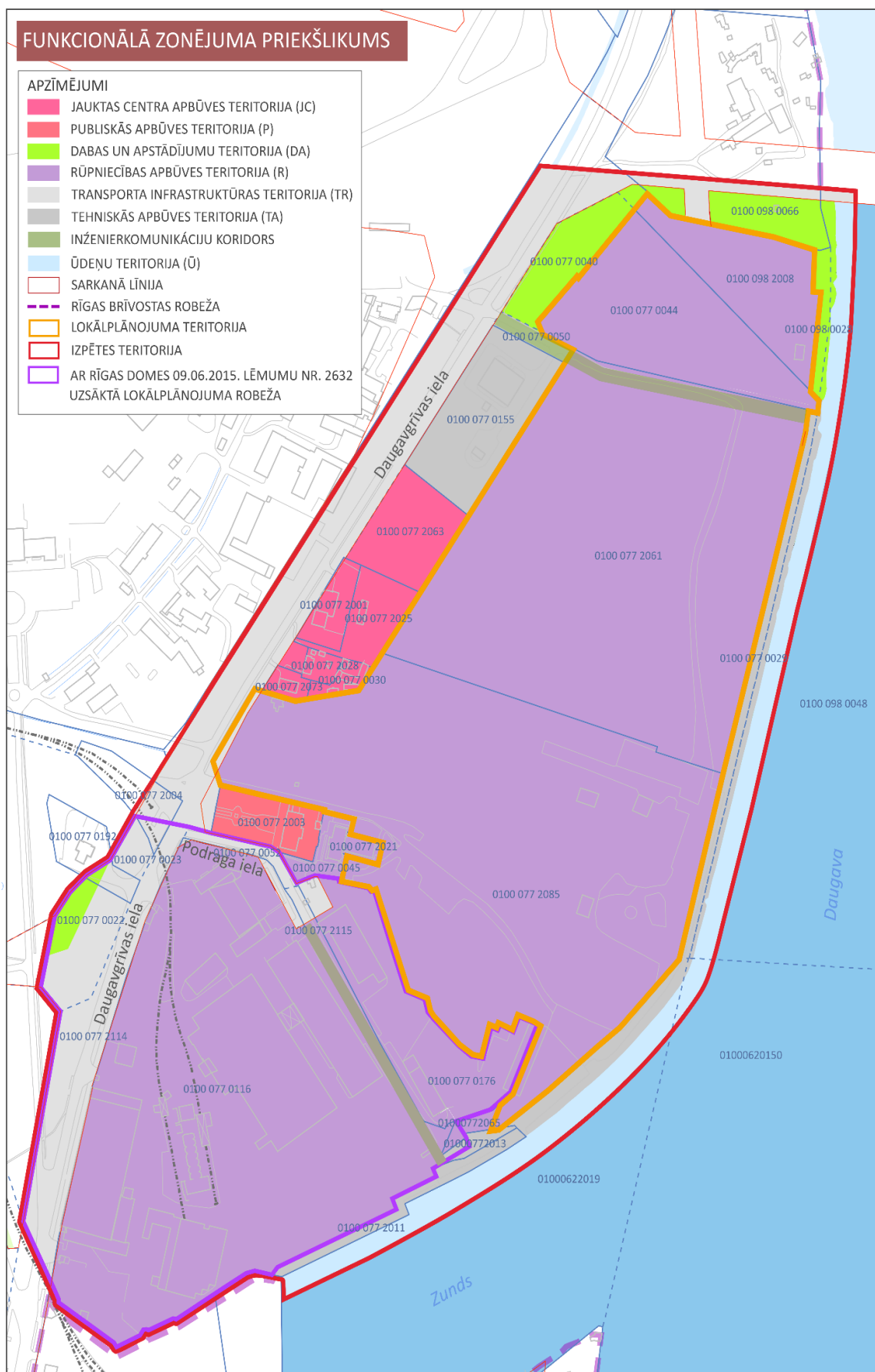
1. Lokālplānojuma pirmā alternatīva būtu patlaban plānotā funkcionālā zonējuma saglabāšana ar tai atbilstošu sekojošu attīstību dabā (skat. 3. attēlu). Tas nozīmē, ka lokālplānojuma teritorijā attīstītos centru apbūve: intensīva jaukta apbūve ar daudzveidīgām komerciāla rakstura funkcijām un dzīvojamām ēkām līdz pat 25 stāvu augstumā, bet bez ražošanas funkcijām. Šajā centra apbūvē būtu nedaudz iejauktas arī publiskās apbūves teritorijas ar apstādījumiem (izglītības, sociālās jomas, publiskas, sporta būves u.tml., t.sk. laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra) un tīri apstādījumu un dabas teritorijas, koplietošanas ielu teritorijas ar sarkanajām līnijām, nedaudz tehniskās apbūves (transporta infrastruktūrai, ieskaitot dzelzceļu, apakšstacijām, atkritumu savākšanai un pieņemšanai, u.c.).

2. Lokālplānojuma otrā (pamata jeb ieteiktā) alternatīva ir funkcionālā zonējuma izmaiņas priekšlikums (skat. 4. attēlu), kas paredz visu lokālplānojuma teritoriju vienmērīgi attīstīt kā rūpniecisko apbūvi: noliktavu un vieglās ražošanas apbūvi ar nepieciešamo transporta infrastruktūru un birojiem.

3.attēls. Lokālplānojuma pirmā alternatīva: patlaban plānotā funkcionālā zonējuma saglabāšana

4.attēls. Lokālplānojuma otrā alternatīva: piedāvātais jaunais funkcionālais zonējums

1.3. Lokālplānojuma saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

1.3.1. Rīgas līmeņa plānošanas dokumenti

Rīgas domes 20.12.2005. saistošie noteikumi Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” ar grozījumiem lokālplānojuma teritorijā nosaka šādas funkcionālās zonas (skat. 3. attēlu iepriekšējā nodaļā):

Lokālplānojumā teritorijā lielākā daļa ir „Centru apbūves teritorija (C)”, ar izdalītām „Apstādījumu un dabas teritoriju (A)” un „Publiskās apbūves teritoriju ar apstādījumiem (AP) joslām; visa josla gar krastmalu ietilpst „Ostas publiskās apbūves teritorijā ar apstādījumiem” (OAP), kurā piemērojami „Publiskās apbūves teritorijas (P)” apbūves un izmantošanas noteikumi, savukārt Daugavas teritorijas izmantošanā jāievēro funkcionālajā zonējumā „Ūdens teritorija (Ū)” atļautā izmantošana.

Lokālplānojuma teritorija ietilpst to teritoriju sarakstā, kurām izstrādājams detālplānojums.

Rīgas attīstības plāns 2006. – 2018. gadam [40], kuru veido *Rīgas attīstības programma 2014.-2020. gadam, Rīgas teritorijas plānojums 2006.-2018. gadam* un *Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2025. gadam*. Šajā SIVN vērtējamajā lokālplānojumā paredzētā attīstība ir pretrunā šajos patlaban spēkā esošajos attīstības plānos paredzētajai attīstībai konkrētajā vietā, kurā tie paredz atšķirīgas izmantošanas ieviešanu. Tomēr lokālplānojums pēc būtības nav pretrunā Rīgas attīstības konceptuālajām nostādnēm kā tādām, konkrēti, pēc iespējas vairāk attīstīt Rīgas brīvostas aktivitātes Daugavas kreisajā, nevis labajā krastā. Sakarā ar Rīgas brīvostas būtiski pieaugošo pārkraujamo kravu apjomu laikā kopš patlaban spēkā esošo Rīgas attīstības plāna dokumentu izstrādes rodas objektīva nepieciešamība pārskatīt līdzšinējās ieceres attiecībā uz Brīvostas faktisko teritoriju un plānoto darbību apjomu dažādās tās vietās. Līdzšinējais attīstības plāns līdztekus patlaban notiekošajai ostas aktivitāšu pārceļšanai uz Krievu salu Daugavas kreisajā krastā paredz pilnīgu Andrejsalas un Eksportostas atbrīvošanu no tajās patlaban neatbilstošas izmantošanas statusa pielietojuma: ostas kravu pārkraušanas darbībām. Tomēr arī tajā iecerē sakarā ar ostas kravu apjoma pieaugumu ir jau ieviesušās izmaiņas: daļā Eksportostas ~50 ha platībā uz ziemeļiem no Rīgas ziemeļu transporta koridora ostas operācijas plānot atstāt, atbilstoši izmainot plānoto teritorijas zonējumu šobrīd topošajā **Rīgas teritorijas plānojumā 2018. – 2030. gadam**. Šai iecerei 2015. gadā ir pabeigts sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums un patlaban tā atrodas paredzētās darbības gaidāmā akcepta stadijā ar sekojošu iekļaušanu jaunajā Rīgas teritorijas plānojumā. Šajā SIVN vērtējamajā lokālplānojuma būtība ir tieši tāda pati: situācijā, ka Rīgas brīvostas pieaugošais darbības apjoms ir pretrunā plāniem sašaurināt ostas operāciju faktiski aizņemto teritoriju, atteikties no ieceres atbrīvot jau vēsturiski ilglaicīgi ar ostas operācijām saistītu ražošanas teritoriju, bet gan saglabāt un nostiprināt faktisko stāvokli atbilstoši reālajām vajadzībām kā optimālu risinājumu, nevis meklēt jaunas platības ostas attīstībai vietās, kur līdz šim tāda nav notikusi.

Kā liecina pašreizējā situācija, Rīgas teritorijas plānojumā paredzētās vērīenīgās centra apbūves teritorijas nav īstenojušās ne lokālplānojuma teritorijā, kas būtībā ir neizmantojama teritorija ar visplašākajām iespējām tajā veidot centra apbūvi, nelikvidējot tā vārdā nekādu citu lietderīgu zemes izmantošanu, nedz arī daudzās citās teritorijās, kur

bijusi ielānota jaunas vērienīgas centra apbūves veidošana (piem., Andrejsalā). Ņemot vērā lokālplānojuma teritorijas vēsturisko izmantošanu, novietojumu un reālo ekonomisko situāciju un Rīgas pilsētas attīstības prognozes, secināms, ka pašlaik, kā arī vidējā termiņā un ilgtermiņā, šajā teritorijā Rīgas teritorijas plānojumā noteiktais teritorijas funkcionālais zonējums nav pamatojams un būtiski apgrūtina zemes īpašnieku iespējas pilnvērtīgi izmantot īpašumu saimnieciski un ekonomiski pamatotiem mērķiem.

Rīgas attīstības plāns dokumenti paredz arī Daugavgrīvas ielas rekonstrukciju līdz Podraga ielai (un pēc tam pa posmiem arī tālāk Bolderājas virzienā), kas būtiski uzlabos lokālplānojuma teritorijas satiksmes nodrošinājumu, vienlaikus attiecīgi samazinot ielu transporta nelabvēlīgās ietekmes uz vidi un šajā aspektā uzlabojot vides stāvokli lokālplānojuma teritorijas apkaimē pat tad, ja tajā saglabājas un attīstās rūpnieciskā darbība.

Rīgas attīstības plāna 2006. – 2018. gadam stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Pēdējais stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums Rīgas attīstības plānam 2006. – 2018. (formāli – grozījumiem tajā, bet reāli – visam grozījumu rezultātā precizētajam teritorijas zonējumam) ir sagatavots 2013. gadā, VPVB atzinums Nr.10 par to izdots 26. februārī. Tajā tika izvērtēti grozītie Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un šo noteikumu 15. pielikums „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana”, 16. pielikums „Apbūves stāvu skaita plāns” un 17.pielikums „Galvenās aizsargjoslas un citi zemesgabalu izmantošanas aprobežojumi” Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijā”. Atbilstošajā vides pārskatā un atzinumā par to lokālplānojuma teritorija konkrēti nav pieminēta un nekādi konkrēti secinājumi un rekomendācijas attiecībā tieši uz šo nelielo teritoriju nav sniegti. Iepriekšējie grozījumi Rīgas teritorijas plānojumā 2006. - 2018. gadam tika veikti 2009. gadā un apstiprināti ar Rīgas domes 16.06.2009. lēmumu Nr. 5582 „Par Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam grozījumu galīgās redakcijas apstiprināšanu”. Arī tiem tika veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums un izsniegts Vides pārraudzības valsts biroja atzinums Nr.17 (02.06.2009.), un arī tur nav nekā konkrēta par lokālplānojuma teritoriju. No tā jāsecina, ka principā šajos stratēģiskajos ietekmes uz vidi novērtējumos nav konstatētas nekādas iespējamās nelabvēlīgas ietekmes uz vidi, ko varētu radīt faktiskās rūpnieciskās apbūves zonas pārvēršana par centra apbūves teritoriju konkrētajā vietā, bet nav arī nekādu īpašu indikāciju, kāpēc tas būtu nepieciešams: nav konstatēts nekāds konkrēts kaitējums videi esošajā situācijā, kas būtu tiešs arguments nepieciešamībai īstenot Rīgas attīstības plānā paredzēto zonējuma maiņu.

Rīgas vides programma 2011-2017. gadam ir disciplinārs Rīgas pilsētas vides pārvaldības dokuments, kas aptver visus vides pārvaldības sektorus. Tas ir ļoti vispārīgs dokuments, un konkrēti par lokālplānojuma teritoriju un tās apkaimi tajā nekas nav teikts. Kopumā lokālplānojumā plānotā rūpnieciskās darbības saglabāšana un attīstība nav pretrunā nevienam Rīgas vides programmā nospraustajam mērķim.

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam ir plaša tvēruma dokuments, kurā nekas nav teikts par lokālplānojuma teritoriju konkrēti, toties ir daudzkārt uzsvērtā Rīgas brīvosta kā viens no galvenajiem galvaspilsētas dzinējspēkiem visos aspektos: no tīri ekonomiskajiem līdz pat pozitīvam morālam paraugam attieksmē pret iedzīvotājiem. Tomēr kopumā lokālplānojuma risinājumi atbilst Rīgas pilsētas ilgtermiņa attīstības stratēģijai līdz 2030.gadam un Rīgas pilsētas teritorijas plānojuma mērķim „*veicināt ilgtspējīgu un līdzsvarotu pilsētvides attīstību, sabalansējot īpašuma tiesību aprobežojumus un privātpersonu un sabiedrības intereses ar pilsētas ekonomiskās attīstības interesēm*”.

Rīgas teritorijas plānojuma grozījumu priekšlikums jeb lokālplānojuma risinājums atbilst Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam attīstības mērķiem, rīcības virzieniem un stratēģiskajām nostādņēm pilsētvides attīstībai.

Viens no Stratēģijas ilgtermiņa attīstības mērķiem, kas ir tieši saistīts ar ekonomiku ir **IM2 – inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika.**

(30) „Uzņēmējdarbība un darbs ir iedzīvotāju labklājības pamats. Atbilstošu darbavietu un uzņēmības trūkums ir novedis pie tā, ka daudzi bijušie rīdzinieki ir atraduši darbu ārvalstīs un emigrējuši. Iedzīvotāju piesaistei un dzīves kvalitātes uzlabošanai pilsētā nepieciešams palielināt darbavietu skaitu ar konkurētspējīgu atalgojumu...”

(31) „Rīgas pilsētas ekonomikas balsts ir šādas prioritārās nozares: osta, transports un loģistika, ķīmiskā rūpniecība, datoru tehnoloģijas, elektrotehnikas ražošana, profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi, metālizstrādājumu ražošana un mašīnbūve, tūrisms un izglītība”.

Rīgas pilsētas ilgtermiņa mērķu sasniegšanai pašvaldības plašās kompetences ietvaros noteikti 19 rīcības virzieni, tai skaitā: „**Labvēlīga uzņēmējdarbības vide un augsta ekonomiskā aktivitāte**”, kas ņemot vērā valsts un ES attīstības prioritātes un Rīgas pilsētas iedzīvotāju viedokli par aktuālām problēmām pilsētā ir noteikts kā viens no trijiem pilsētas attīstības prioritārajiem rīcības virzieniem.

Starp Stratēģijā noteiktajām stratēģiskajām nostādņēm pilsētvides attīstībai kontekstā ar sagatavoto Rīgas teritorijas plānojuma grozījumu priekšlikumu, var minēt sekojošas stratēģiskās nostādnes:

SN4 Teritorijas izmantošana

(255) „Jānosaka prasības ilgtermiņai teritorijas izmantošanai un būvniecībai, sekmējot augstas kvalitātes arhitektūras rašanos un mūsdienīgu būvniecības tehnoloģiju izmantošanu”.

(256) „Nosakot atļautos teritorijas izmantošanas parametrus, jābalstās uz potenciāli attīstāmo īpašumu pieļaujamo ietekmi uz apkārtējo vidi jeb dzīves telpu un sabiedrības vispārējām interesēm”.

SN8 Pārdomāta industriālā attīstība

(277) „Nepieciešams veicināt ražošanas nozaru attīstību”.

(278) „Industriālo teritoriju atļautās izmantošanas maiņa uz jauktu izmantošanu ir neatgriezenisks process, kas ilgtermiņā negatīvi ietekmē pilsētas ekonomiku kopumā, tādēļ jāierobežo industriālo teritoriju platību samazināšanās, vienlaikus nosakot Rīgas pilsētas pašvaldības lomu un ieguldījumu industriālo teritoriju attīstīšanā”.

Primāri Rīgas pilsētas telpiskā attīstība Stratēģijā tiek plānota pēc kompakta pilsētas attīstības modeļa, pēc iespējas efektīvāk izmantojot esošos jau apbūvēto un/vai pilsētas centram piegulošo teritoriju resursus. Lai arī lokālplānojuma teritorija nav iekļauta prioritāri attīstāmo teritoriju starpā (atrodas līdztekus noteiktajai prioritārajai attīstības teritorijai, ko plānots attīstīt līdz 2030.gadam, t.i., teritorija uz D starp Daugavgrīvas ielu un Daugavu), Stratēģijā minēts:

(200) „Prioritārās attīstības teritorijas lielākoties ir vietas, kurās jau pašlaik notiek vai tuvākajā laikā tiek plānota aktīva saimnieciskā darbība, t.sk. būvniecība...”.

Prioritāro attīstības teritoriju attīstība ir stratēģiski nozīmīga visas pilsētas mērogā – tā būtiski ietekmē Rīgas izaugsmi kopumā.

Plānotā lokālplānojuma teritorija piekļaujas un faktiski iekļaujas Rīgas pilsētas Struktūrplānā attēlotajās ražošanas teritorijās – Spilves dzelzceļa lokā un tai pieguļošajās ražošanas teritorijās. Kopumā lokālplānojumā plānotā rūpnieciskās darbības saglabāšana un attīstība nav pretrunā nevienam Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā nospraustajam mērķim.

Rīgas brīvostas Attīstības programmā (2009-2018) par lokālplānojuma teritoriju konkrēti nekas nav teikts, tomēr pēc būtības tajā ir skaidri definēti uzsvāri uz ostas aktivitāšu attīstīšanu Daugavas kreisajā krastā, skaidri izcelti plāni šai vajadzībai attīstīt satiksmes infrastruktūru Daugavas kreisajā krastā un konkrēti Daugavgrīvas ielā, tātad lokālplānojumā paredzētā ar ostas aktivitātēm saistītas ražošanas saglabāšana un attīstība Daugavgrīvas ielā, nevis tās likvidēšana, būtībā atbilst Rīgas brīvostas attīstības programmas akcentiem.

Rīgas plānošanas reģiona attīstības programma 2014.-2020. gadam ir plaša tvēruma dokuments, kurā nekas nav teikts ne vien par lokālplānojuma teritoriju konkrēti, bet arī par Rīgas brīvostas kravu pārkraušanas attīstību kopumā: programma runā tikai par Rīgas brīvostas ciešāku integrāciju kopējā ielu satiksmes infrastruktūrā, turklāt ar uzsvāru uz pasažieru pārvadājumiem. Būtībā lokālplānojumā plānotā rūpnieciskās darbības saglabāšana un attīstība nav pretrunā arī šajā programmā nospraustajiem mērķiem.

1.3.2. Reģionālā līmeņa plānošanas dokumenti

Plānošanas reģionu attīstības plānošanas dokumenti

Saskaņā ar Reģionālās attīstības likumu, Latvijā ir izveidoti pieci plānošanas reģioni – Kurzemes plānošanas reģions, Latgales plānošanas reģions, Rīgas plānošanas reģions, Vidzemes plānošanas reģions un Zemgales plānošanas reģions –, kuriem savukārt tiek izstrādāti ilgtermiņa un vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumenti. Reģionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumenti ir hierarhiski pakārtoti zem nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentiem.

Reģionālās attīstības likumā (pieņemts 21.03.2002., ar grozījumiem, kas stājas spēkā ar 16.16.2016.) teikts, ka plānošanas reģioni izvērtē nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentu atbilstību plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentiem un, konstatējot neatbilstību, ierosina grozīt nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentus vai lemj par grozījumiem plānošanas reģiona plānošanas dokumentos. Līdz ar to ir jānodrošina visu līmeņu attīstības plānošanas dokumentu atbilstība.

Kā jau izvērtēts iepriekšējā apakšnodalā, lokālplānojuma ieviestās izmaiņas Rīgas attīstības plānā 2006. – 2018. gadam neieviesīs nesaskaņas ar augstāka līmeņa plānošanas dokumentiem un neradīs nepieciešamību tos grozīt.

Upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plāni

Upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plāni Daugavas, Gaujas, Lielupes un Ventas upju baseiniem tika izstrādāti jau aizgājušajam 2010.-2015. gada periodam, izpildot uzdevumus, kas doti Ūdens apsaimniekošanas likumā un ar minēto likumu pārņemtajā Padomes un Parlamenta 2000. gada 23. oktobra direktīvā 2000/60/EK, kas nosaka

struktūru Eiropas Kopienas rīcībai ūdeņu aizsardzības politikas jomā. Plānu mērķis ir uzlabot virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti, veicinot to laba stāvokļa sasniegšanu, kā arī informēt sabiedrību par ūdens kvalitāti un interešu grupu iesaistīšanas iespējām ūdens vides jautājumu risināšanā. Plānos ir definēti ūdeņu kvalitātes mērķi un iekļauta pasākumu programma mērķu sasniegšanai.

Atbilstoši apsaimniekošanas plānam līdz 2015. gadam, Daugavas baseinā galvenais punktveida piesārņojuma avots ir notekūdeņu izlaides vietas, kas rada 31% kopējas antropogēnās fosfora slodzes un 10% slāpekļa slodzes. Starp šādiem avotiem nozīmīgākie ir intensīvās lauksaimniecības objekti (lielfermas), nākamie nozīmīgākie – vēsturiski piesārņotās vietas.

Jaunajā apsaimniekošanas plānā 2016.-2021.gadam ir konstatēts, ka diemžēl finansējuma trūkuma dēļ (un citu prioritāšu dēļ) nav īstenoti daudzi papildu pasākumi un arī atsevišķi pamata pasākumi, kas attiecas uz punktveida piesārņojuma samazināšanu, piesārņoto vietu izpēti un sanāciju un kopējo slodzes samazināšanu, līdz ar to iepriekšējā perioda mērķi nav pilnībā sasniegti un nav arī atjaunināti iepriekšējā apsaimniekošanās plānā sniegtie dati, tomēr nav pamata uzskatīt, ka ražošanas saglabāšana lokālplānojumā teritorijā atbilstoši piesārņojošas darbības atļaujai (pašreizējai vai, ražošanai attīstoties un mainoties, citai), kurā nenotiek intensīva lauksaimniecība un kas nav vēsturiski piesārņota vieta, ir vai kļūs būtisks Daugavas baseina piesārņojuma avots.

1.3.3. Nacionālā līmeņa politikas plānošanas dokumenti

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam

Latvija 2030 ir valsts galvenais plānošanas instruments ar likuma spēku. Visiem valsts stratēģiskās plānošanas un attīstības dokumentiem, kas tiek izstrādāti pēc Latvija 2030 stāšanās spēkā (apstiprināts Saeimā 2010. gada 10. jūnijā), ir jābūt veidotiem saskaņā ar stratēģijā noteiktajiem virzieniem un prioritātēm.

Latvija 2030 cita starpā iekļauj tādus mērķus kā:

- radīt līdzvērtīgus dzīves un darba apstākļus visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no dzīvesvietas;
- saglabāt Latvijas savdabību – daudzveidīgo dabas un kultūras mantojumu, tipiskās un unikālās ainavas;
- u.c.

Darba vietu saglabāšana un ražošanai raksturīgas ainavas saglabāšana Rīgā jau vēsturiski ilglaicīgi pastāvējušā rūpnieciskajā zonā nav pretrunā ar Latvija 2030 mērķiem.

Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020. gadam (NAP 2020)

2012. gada 20. decembrī tika apstiprināts NAP 2020. gadam, kas ir hierarhiski augstākais vidējā termiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā. NAP 2020 kā attīstības vadmotīvu izvirza „ekonomikas izrāvienu”, kura sasniegšanai ir izvirzītas trīs prioritātes:

- cilvēka drošumspeja;
- tautas saimniecības izaugsme;

- izaugsmi atbalstošas teritorijas.

Katrai no augstāk uzskaitītajām NAP 2020 prioritātēm ir identificēti būtiskākie rīcības virzieni, to mērķi, kā arī rādītāji, lai noteiktu mērķu sasniegšanas pakāpi un varētu novērtēt, cik atbilstīgi un efektīvi ir risinātas identificētās problēmas un novērsti šķēršļi. Kā viens no rīcības virzieniem NAP 2020 projektā ir minēta „Dabas un kultūras kapitāla ilgtspējīga apsaimniekošana”.

Vērtējamais lokālplānojums īpaši sasauca ar NAP 2020 trešās prioritātes „izaugsmi atbalstošas teritorijas” pirmo attīstības virzienu:

(1) Ekonomiskās aktivitātes veicināšana reģionos – teritoriju potenciāla izmantošana.

Lokālplānojuma teritorijas vēsturiski izkoptais potenciāls ir ražošana (tostarp saistībā ar ostu), un lokālplānojums paredz atgriezties pie šā potenciāla izmantošanas turpināšanas un attīstīšanas.

Latvijas nacionālā reformu programma „ES 2020” stratēģijas īstenošanai

Nacionālā reformu programma (NRP) tika izstrādāta 2011. gadā ar mērķi īstenot iepriekšējā sadaļā aprakstīto „Eiropa 2020” stratēģiju. Latvijas NRP sastāv no 3 daļām. 1. daļā ir raksturots vidēja termiņa makroekonomiskais scenārijs. 2. daļā – galvenie Latvijas tautsaimniecības makrostrukturālie izaicinājumi (šķēršļi) un galvenie pasākumi 2011.-2013. gadam to pārvarēšanai. 3. daļā ir definēti Latvijas kvantitatīvie mērķi 2020. gadam „Eiropa 2020” stratēģijas kontekstā un galvenie pasākumi 2011. – 2013. gadam to sasniegšanai, kas iekļauj sevī arī tādu mērķi, kā „ne-ETS nozaru emisiju ierobežošana” (ne-ETS nozares iekļauj arī lauksaimniecību).

Nozaru nacionālie plāni un programmas

Līdztekus visaptverošiem nacionāla mēroga attīstības plāniem, programmām un stratēģijām pastāvīgi ir spēkā esoši nozaru darbības plāni, ko periodiski izstrādā un atjauno atbilstošās ministrijas, piemēram, VARAM Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.-2020. gadam u.c.. Šo dokumentu detalizācijas pakāpe ir pārāk vispārīga, lai varētu identificēt viena vai otra zemes lietojuma veida lokālplānojuma teritorijā lielāku vai mazāku atbilstību nozaru nacionālajiem plāniem un programmām.

1.3.4. ES politikas plānošanas dokumenti

Stratēģija „Eiropa 2020”

Eiropa 2020 ir ES izaugsmes stratēģija, kas izvirza mērķus, kuri līdz 2020. gadam ir jāsasniedz nodarbinātībā, inovācijā, izglītībā, sociālajā integrācijā un enerģētikā (ieskaitot klimata pārmaiņu samazināšanu). Viens no Eiropa 2020 pamatmērķiem – „20/20/20 klimata/enerģētikas mērķis” – iekļauj sevī SEG emisiju samazinājumu par 20% salīdzinājumā ar 1990. gadu, 20% enerģijas iegūšanu no atjaunojamiem energoresursiem, kā arī energoefektivitātes paaugstināšanu par 20%. Citi pamatmērķi tiek orientēti uz nodarbinātības paaugstināšanu, ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, izglītības veicināšanu, kā arī nabadzības un sociālās atstumtības samazināšanu.

Jāatzīmē, ka „Eiropa 2020” pamatmērķi tika pārveidoti valstu individuālajos mērķos, kas, neskatoties uz atšķirībām dalībvalstu mērķos, neliecina par atbildību sadali. Latvijas izvirzītie „Eiropa 2020” mērķi cita starpā iekļauj:

- 73% nodarbinātības līmeni;
- CO₂ emisiju samazināšanu par 17% salīdzinājumā ar 1990. gadu (*Eiropa 2020* galvenais vides jautājums ir tieši klimata izmaiņu mazināšana);
- 40% enerģijas iegūšanu no atjaunojamiem energoresursiem;
- u.c.

Caur šo pamatmērķi paredzēts arī apturēt bioloģiskās daudzveidības samazināšanos un mazināt arī citas nevēlamas ietekmes uz vidi.

Teorētiski augāja likvidēšana jebkādā platībā var tikai palielināt, nevis samazināt CO₂ līmeni atmosfērā, un šādā aspektā lokālplānojuma ietekme ir drīzāk negatīva nekā pozitīva. Šīs potenciālās ietekmes kvantitatīvais raksturojums sniegts tālāk katras alternatīvas izvērtējumā, bet tā ir niecīga. Savukārt nodarbinātības paaugstināšanu vairāk sekmē ražošana, un šajā aspektā lokālplānojumam ir potenciāli pozitīva ietekme. Lokālplānojuma mērogs ir pārāk mazs, lai varētu kvantitatīvi vērtēt tā ieguldījumu Eiropas izaugsmes stratēģijas skatījumā, bet kvalitatīvi tas ietver sevī gan plusus, gan mīnus – kā ikviens kompromiss starp vidi un attīstību.

ES Ilgtspējīgas attīstības stratēģija

Lokālplānojuma vērtējums šīs stratēģijas skatījumā ir analogisks iepriekšējam. Arī starp šīs stratēģijas galvenajiem mērķiem ir kā vides aizsardzība, tā arī ekonomiskā labklājība un nodarbinātība. Lokālplānojuma mērogs ir pārāk mazs, lai varētu kvantitatīvi vērtēt tā ieguldījumu ES Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas skatījumā, bet kvalitatīvi tas ietver sevī gan plusus, gan mīnus – kā ikviens kompromiss starp vidi un attīstību.

ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2011. – 2020. gadam

ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija paredz līdz 2020. gadam apturēt bioloģiskās daudzveidības izzušanu un ekosistēmu pakalpojumu degradāciju Eiropas Savienībā un atjaunot tos, ciktāl reāli iespējams, vienlaikus palielinot ES ieguldījumu, lai novērstu bioloģiskās daudzveidības izzušanu visā pasaulē.

Teorētiski augāja likvidēšana jebkādā platībā var tikai samazināt, nevis palielināt bioloģisko daudzveidību, un šādā aspektā pirmās un otrās alternatīvas ietekme ir drīzāk negatīva nekā pozitīva, jo abas alternatīvas paredz apmēram vienādu zaļo zonu, bet nulles alternatīvā tās platība ir lielāka un attīstība – stihiska, netraucēta. Šīs potenciālās ietekmes raksturojums sniegts tālāk katras alternatīvas izvērtējumā, bet tā ir niecīga: gan kvantitatīvi (pēc skartās teritorijas lieluma), gan kvalitatīvi (pēc bioloģiskās daudzveidības mazās vērtības gan potenciāli likvidējamajā augājā lokālplānojuma īstenošanas gadījumā, gan potenciāli jaunveidojamajā zaļajā zonā centru apbūves īstenošanas gadījumā, pat ja tā būtu reāli ticama).

1.3.5. Starptautiskās konvencijas

Ramsāres konvencija „Par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi”

Konvencija ir pieņemta 1971. gada 2. februārī (stājās spēkā 1975. gadā) un tās mērķis ir nodrošināt visa veida mitrāju aizsardzību un saprātīgu izmantošanu, atzīstot, ka mitrāji kā ekosistēmas ir ļoti nozīmīgi bioloģiskās daudzveidības aizsardzībā, kā arī cilvēku labklājības nodrošināšanā. Konvencijas 2. pants nosaka, ka katrai līgumslēdzēja pusei jānosaka attiecīgi mitrāji savā teritorijā, lai tos ietvertu "Starptautiskas nozīmes mitrāju sarakstā" (saukti Ramsāres vietas). Latvija ir noteikusi 6 Ramsāres vietas ar kopējo platību 148 145 ha: Kaņiera un Engures ezers, Teiču un Pelečāres purvs, Lubānas un Papes mitrāju komplekss un Ziemeļu purvi. Lokālplānojuma īstenošana attiecībā uz šīs konvencijas mērķiem ir neitrāla.

UNESCO konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma saglabāšanu

Konvencija ir pieņemta 1972. gadā, un tās mērķis ir veicināt kultūras un dabas mantojuma saglabāšanu.

Dalībvalstīm ir jānodrošina kultūras un dabas mantojuma identifikācija, aizsardzība, konservācija, popularizācija un nodošana nākamajām paaudzēm, cita starpā, īstenojot atbilstošu politiku un veicot atbilstošus juridiskus, zinātniskus, tehniskus, administratīvus un finanšu pasākumus, lai atklātu, aizsargātu, konservētu, popularizētu un atjaunotu šo mantojumu. Lokālplānojuma īstenošana attiecībā uz šīs konvencijas mērķiem ir neitrāla.

Bernes konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu saglabāšanu

Konvencija pieņemta 1979. gadā. Saskaņā ar konvencijas prasībām, kas ir pārņemtas Latvijas likumdošanā, valstis uzņemas nodrošināt pasākumus savvaļas floras un faunas populāciju uzturēšanai tādā līmenī vai piemēros tās līmenim, kurš atbilst ekoloģiskajām, zinātniskajām un kultūras prasībām, tai pašā laikā ņemot vērā ekonomiskās un rekreācijas prasības un vietējā mērogā apdraudētu pasugu, varietāšu un formu vajadzības. Konvencijā minēts, ka katra dalībvalsts uzņemas pievērst uzmanību savvaļas floras un faunas saglabāšanai savas plānošanas un attīstības politikā un pasākumos pret piesārņošanu. Lokālplānojuma īstenošana attiecībā uz šīs konvencijas mērķiem ir neitrāla.

Riodežaneiro konvencija par bioloģisko daudzveidību

Konvencija ir pieņemta 1992. gadā. Šīs konvencijas uzdevumi, kas veicami saskaņā ar tajā ietvertajiem atbilstošajiem nosacījumiem, ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, dzīvās dabas ilgtspējīga izmantošana un godīga un līdztiesīga ģenētisko resursu patērēšanā iegūto labumu sadale, ietverot gan pienācīgu pieeju ģenētiskajiem resursiem, gan atbilstošu tehnoloģiju nodošanu, ņemot vērā visas tiesības uz šiem resursiem un tehnoloģijām, gan pienācīgu finansēšanu. Izstrādājot valsts programmas, plānus un citus politikas dokumentus, ir jāievēro konvencijā iekļautās prasības attiecībā uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.

Teorētiski augāja likvidēšana jebkādā platībā var tikai samazināt, nevis palielināt bioloģisko daudzveidību, un šādā aspektā lokālplānojuma ietekme ir drīzāk negatīva nekā pozitīva. Šīs potenciālās ietekmes kvantitatīvais raksturojums sniegts tālāk katras alternatīvas izvērtējumā, bet tā ir niecīga: gan kvantitatīvi (pēc skartās teritorijas lieluma), gan kvalitatīvi (pēc bioloģiskās daudzveidības mazās vērtības gan potenciāli likvidējamajā augājā lokālplānojuma īstenošanas gadījumā, gan potenciāli jaunveidojamajā zaļajā zonā centru apbūves īstenošanas gadījumā, pat ja tā būtu reāli ticama).

Helsinku konvencijas par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību

Konvencijas (pieņemtas 1974. un 1992. gadā) cita starpā iekļauj nosacījumus Baltijas jūrā tieši un netieši nonākošā piesārņojuma mazināšanai. Konvencijas (1992) pielikumā ir uzskaitīti pasākumi un minimālās prasības, kas jāiekļauj attiecīgajā valsts likumdošanā. Lokālplānojuma īstenošana attiecībā uz šīs konvencijas mērķiem ir neitrāla.

Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējā konvencija par klimata pārmaiņām

Konvencijas (pieņemta 1992. gadā) un Kioto protokola (pieņemts 1997. gadā) mērķis ir samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu, kuru dēļ notiek globālā sasilšana, emisijas. Atbilstoši Kioto protokolam, Latvijai līdz 2012. gadam bija noteikta 8% SEG emisiju samazināšana, salīdzinājuma ar 1990. gadu. Lai panāktu šī mērķa sasniegšanu, protokolā ir piedāvāti vairāki līdzekļi, kā, piemēram – valstu emisiju samazināšanas politikas stiprināšana vai īstenošana.

Teorētiski augāja likvidēšana jebkādā platībā var tikai palielināt, nevis samazināt CO₂ līmeni atmosfērā, un šādā aspektā lokālplānojuma ietekme ir drīzāk negatīva nekā pozitīva. Šīs potenciālās ietekmes kvantitatīvais raksturojums sniegts tālāk katras alternatīvas izvērtējumā, bet tā ir niecīga. Savukārt nodarbinātības paaugstināšanu vairāk sekmē ražošana, un šajā aspektā lokālplānojumam ir potenciāli pozitīva ietekme. Lokālplānojuma mērķis ir pārāk mazs, lai varētu kvantitatīvi vērtēt tā ieguldījumu Eiropas izaugsmes stratēģijas skatījumā, bet kvalitatīvi tas ietver sevī gan plusus, gan mīnus – kā ikviens kompromiss starp vidi un attīstību.

ANO konvencija par cīņu pret pārtuksnešanos / zemes degradāciju valstīs, kurās novērojami ievērojami sausuma periodi un/vai pārtuksnešanos, jo īpaši Āfrikā

Konvencija tika pieņemta 1994. gadā Parīzē. Konvencija attiecībā uz Eiropas valstīm nozīmē cīņu pret auglīgas augsnes iznīcošanu, nosakot tās izmantošanu citiem mērķiem, tādiem kā lauksaimniecība vai vides aizsardzība, kā arī novēršot augsnes auglības zudumu vai pat tās degradāciju. 200. gadā tika pieņemta V konvencijas pielikums, kurš attiecas uz Viduseiropas un Austrumeiropas valstīm (t.sk. Latviju) un nosaka šim reģionam raksturīgās problēmas, kā ievērojama lauksaimnieciskās ražošanas samazināšanās, zemes auglības pazemināšanās, vēja un ūdens erozijas pastiprināšanās, kā arī dažāda veida augsnes degradācija. Papildus pielikumā noteikts, ka dalībvalstīm jāizstrādā nacionālo rīcības programma augsnes degradācijas samazināšanai.

Lokālplānojuma īstenošana attiecībā uz šīs konvencijas mērķiem ir neitrāla.

ANO EEK konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (Orhūsas konvencija)

Orhūsas konvencija ir pieņemta 1998. gadā ar mērķi aizsargāt ikvienas personas tiesības dzīvot vidē, kas atbilstu personas veselības stāvoklim un labklājībai, tādēļ katrai valstij, kas parakstījusi konvenciju, saskaņā ar šīs konvencijas noteikumiem ir jāgarantē tiesības piekļūt informācijai, sabiedrības dalība lēmumu pieņemšanā un iespēja griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem. Latvijā šī prasība ir iekļauta Satversmē, kuras 115.pants nosaka, ka valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu. Sabiedrības līdzdalība vides jautājumos ir ietverta arī vairumā normatīvo aktu, tajā skaitā MK noteikumos Nr.1178 „Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi” (pieņemti 13.10.2009.), kas attiecas arī uz LAP 2020 izstrādi.

Lokālplānojuma un tā stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādes gaitā sabiedrībai tika nodrošināta informācija un iespēja paust viedokli. Tomēr no sabiedrības puses intereses par lokālplānojumu un tā novērtējumu nebija, acīmredzot sakarā ar plānojuma niecīgo mērogu un to, ka tā īstenošana nedraud kaitēt iedzīvotāju interesēm.

Eiropas ainavu konvencija

Eiropas ainavu konvencija (Latvijā pieņemta ar likumu „Par Eiropas ainavu konvenciju” 2007. gada 29. martā) definē ainavu šādi: „ainava” nozīmē teritoriju tādā nozīmē, kā to uztver cilvēki, un kas ir izveidojusies dabas un/vai cilvēku darbības un mijiedarbības rezultātā.

Konvencijā ir norādīts, ka ainava ir Eiropas dabas un kultūras mantojuma pamatkomponents, iedzīvotāju dzīves kvalitātes svarīga sastāvdaļa un saimnieciskajai darbībai labvēlīgs resurss, kas var dot ieguldījumu darba vietu radīšanā. Tomēr ainavas kvalitāte pārsvarā ir subjektīva, un par objektīvu kaitējumu ainavai kā dabas un kultūras mantojumam var runāt tikai tādos gadījumos, ja kādai ainavai piešķirts aizsardzības statuss sakarā ar kādu tās konkrētu dabisku vai kultūrvēsturisku vērtību, kas ir reti sastopama vai, gluži otrādi, tipiska un konkrētajai kultūrai izšķiroši nozīmīga, un kuras izmaiņa noplicinātu ainavu daudzveidību vai kaitētu šai kultūrai.

2. Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (SIVN) mērķis, pamatprincipi un metodes

Saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (1998, ar vēlākiem grozījumiem), plānošanas dokumentiem, kuru īstenošana var būtiski ietekmēt cilvēku veselību un vidi, t.sk. lokālplānojumam, veic stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu. Vides pārraudzības valsts birojs, izvērtējot iesniegto iesniegumu atbilstoši MK 23.03.2004. noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” prasībām, 28.08.2015. pieņēma lēmumu Nr.25 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”. Ņemot to vērā, lokālplānojumam tiek veikta minētā procedūra atbilstoši normatīvo aktu prasībām (vides pārskata izstrādātājs: Valdis Felsbergs).

Šā stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma mērķis ir iegūt informāciju par sagaidāmajām ietekmēm uz vidi katrai no vērtējamā lokālplānojuma alternatīvām, lai tās varētu salīdzināt savā starpā un novērtēt, vai un kādus priekšnoteikumus nelabvēlīgām ietekmēm uz vidi rada katras alternatīvas (atbilstošās plānotās attīstības) īstenošana, vai šādu ietekmju intensitāte varētu būt nepieļaujama (normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības pārsniedzot), kura no alternatīvām ir ieteicamāka no vides viedokļa un kādi ir nepieciešamie pasākumi iespējamo nelabvēlīgo ietekmju uz vidi novēršanai vai mazināšanai.

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums lielos vilcienos sastāv no trim etapiem:

- 1) ietekmju identificēšana,
- 2) ietekmju kvalitatīvs novērtējums ar mērķi noteikt visbūtiskākās,
- 3) kvalitatīva un/vai kvantitatīva ietekmju analīze un alternatīvu salīdzinājums.

2.1. *Vispārējā pieeja un metodes*

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (SIVN) ir process, kura mērķis ir uzlabot plānošanas dokumenta kvalitāti, vērtējot šā dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un laicīgi novēršot vai mazinot tā īstenošanas negatīvās ietekmes. SIVN process ir vērsts uz to, lai izvērtētu, kādas būtiskas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē var rasties politikas plānošanas dokumenta īstenošanas rezultātā un kā tās ietekmēs dabas kapitālu – resursus un pakalpojumus. SIVN ir veicams plānu un programmu sagatavošanas posmā, tā nepieciešamību un procesu nosaka starptautiskā un nacionālā likumdošana.

SIVN procedūras laikā tiek sagatavots Vides pārskats, kurā tiek iekļauta informācija par plānošanas dokumentu, tā mērķiem, saistību ar citiem plānošanas dokumentiem, tiek aprakstīta vides pārskata sagatavošanas procedūra un novērtējuma veikšanai lietoto galveno pamatprincipu un metožu apraksts. Vides pārskatā tiek analizēts vides stāvoklis teritorijās, kuras saistītas ar plānošanas dokumentu.

SIVN uzdevums ir novērtēt vides apstākļus un sniegt informāciju lēmumu pieņēmējiem, kā arī informēt plašāku sabiedrību par sagaidāmo ietekmi uz vidi plānošanas dokumenta ieviešanas gadījumā.

Vispārējo pieeju SIVN nosaka procedūru reglamentējošie normatīvie akti: likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (pieņemts 14.10.2008., ar grozījumiem, kas

stājušies spēkā līdz 01.01.2015.) un uz likuma pamata izdotie Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumi Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" (ar grozījumiem līdz 18.11.2009.). Ar šiem normatīvajiem aktiem Latvijā ir pārņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK „Par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu”.

SIVN procesa pamatprincipi:

Integrācija – vides aspekti ir pilnībā jāintegrē plānošanas dokumentā, tādēļ, lai izvairītos no konceptuālām kļūdām, tie ir jāņem vērā plānošanas sākumstadijā, tādējādi SIVN palīdz veikt piedāvāto rīcības virzienu analīzi un identificēt tās rīcības, kurām no vides viedokļa nepieciešama papildus izpēte par to ietekmi.

Piesardzības princips – pieņemot lēmumus, nepieciešams izmantot piesardzības principu, pat ja plānotās darbības tieša negatīva ietekme nav pierādīta, jo ekosistēmu nestspēju jeb ietilpību un sakarību starp slodzēm un dabas kapitālu nav iespējams precīzi noteikt.

Ilgtspējīgas attīstības princips – ilgtspējīga attīstība cita starpā ir definēta arī kā viens no trim ES stratēģijas „Eiropa 2020” mērķiem.

Alternatīvu izvērtēšana – nepieciešams izvērtēt, kā plānošanas dokumentā paredzētās attīstības iespējamās alternatīvas ietekmēs vides resursus un to kvalitāti.

Pārskatāmība – SIVN ir atvērts un pārskatāms lēmumu pieņemšanas process, kas paredz interešu grupu un nevalstisko organizāciju iesaisti, balstās uz precīzi definētas metodoloģijas un lēmumu pieņemšanas mehānisma un sniedz pamatojumu novērtējumā iekļautajiem apgalvojumiem. SIVN pārskatāmību nodrošina arī Vides pārskata sabiedriskā apspriešana un tās rezultātu publiskošana.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma process kontekstā ar plānošanas dokumenta izstrādi ir atainots 5. attēlā.

Šajā SIVN lokālplānojumam teritorijai Daugavgrīvas ielā 93, Rīgā, tika izmantota metodika, kas balstīta uz atbilstības izvērtējuma vides aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības principiem, mērķu un uzdevumu un kvalitatīvu ietekmju novērtējuma.

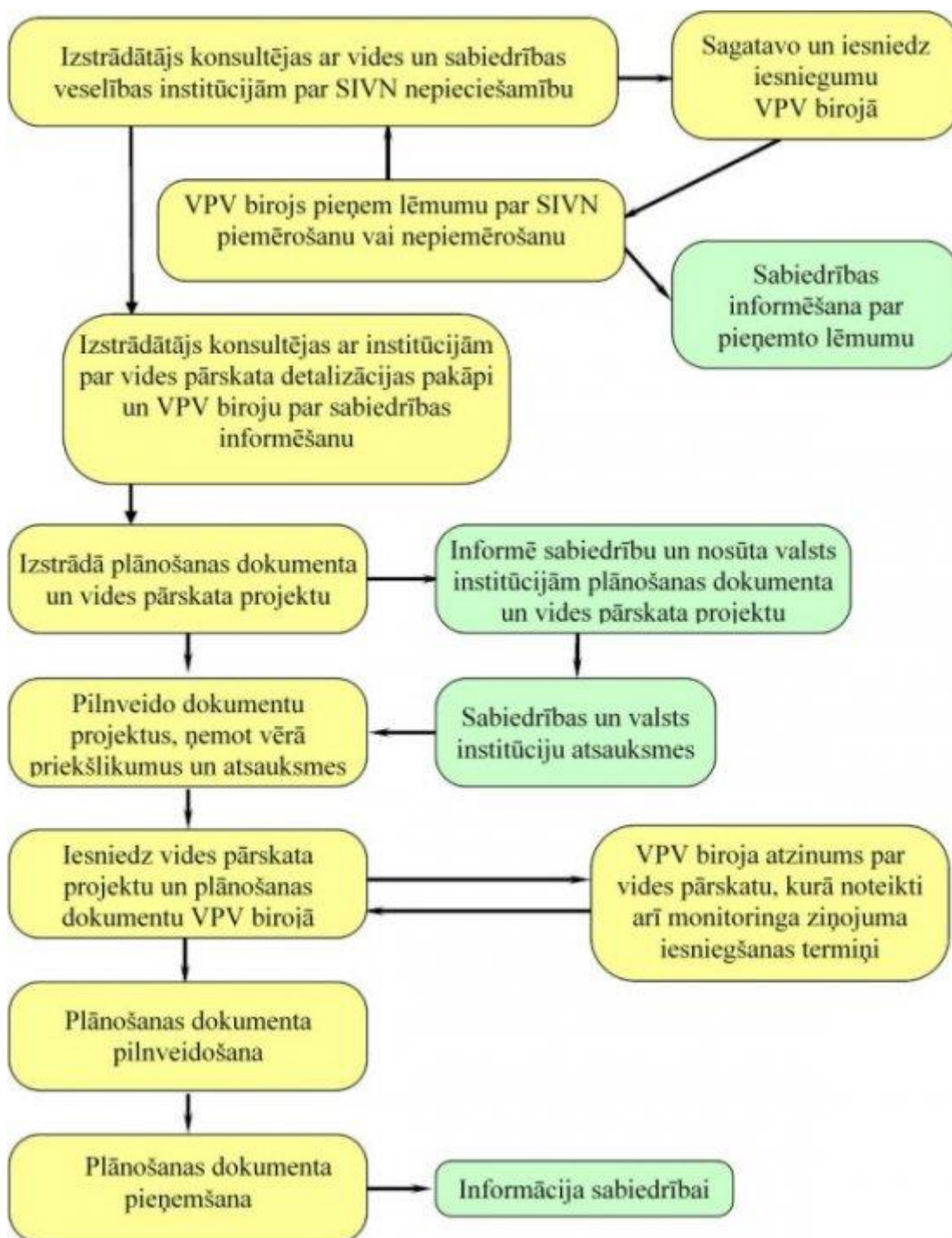
Vides pārskata sagatavošanā var izdalīt šādus būtiskākos etapus:

- *Lokālplānojuma sasaiste ar citiem plānošanas dokumentiem un atbilstība likumdošanas prasībām*

Īstenojot lokālplānojumu, ir svarīgi, lai tiktu ievērotas arī citos plānošanas dokumentos izvirzītās prioritātes un plānotie pasākumi, tādējādi nodrošinot nepieciešamo sinerģiju. Plānotajām aktivitātēm jāatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

- *Pašreizējās situācijas novērtējums un „nulle” scenārijs*

SIVN vajadzībām lokālplānojuma priekšlikuma īstenošanas ietekmes tiek salīdzinātas ar sagaidāmajām ietekmēm, ja lokālplānojuma teritorijā paliktu spēkā līdzšinējais plānojums, kas tiktu īstenots atbilstoši reālistiskai iespēju prognozei, ieskaitot tādu scenāriju, ka reālā prognoze ir tā īstenošanas neiespējamība.

5. attēls. SIVN izstrādes shēma

- *Lokāplānojuma īstenošanas būtiskāko ietekmju uz vidi vērtējums*

SIVN process organizēts tā, lai identificētu lokāplānojuma īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi (ietver tiešo un netiešo, sekundāro, paredzētās darbības un citu darbību savstarpējo un kopējo ietekmi, īstermiņa, vidēji ilgu un ilglaicīgu ietekmi, kā arī pastāvīgo pozitīvo un negatīvo ietekmi), salīdzinot lokāplānojuma īstenošanas alternatīvas savā starpā un ar neīstenošanu (nulles alternatīvu).

- *Lokālplānojuma īstenošanas monitoringa*

Plānošanas dokumenta ietekmju uz vidi monitoringu veic, lai konstatētu, kādas ir ar plānošanas dokumenta realizāciju saistītās vides ietekmes, t.sk. arī neparedzētās ietekmes un vai plānošanas dokumentā nav jāveic grozījumi. Lokālplānojuma gadījumā nepastāv speciālas monitoringa procedūras tieši paša plānojuma īstenošanas ietekmju uzraudzībai kopumā, bet atsevišķas monitoringa procedūras paredzamas konkrētām darbībām, kuru veikšanas priekšnoteikumus nākotnē rada lokālplānojuma īstenošana.

- *Konsultācijas un sabiedrības iesaiste*

Konsultācijām ir svarīga loma SIVN. To realizācijas kārtību nosaka likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”. Šis process ietver kompetento institūciju un sabiedrības informēšanu, dodot iespēju komentēt novērtējumu dažādos SIVN posmos. Kad plānošanas dokuments ir pieņemts, sabiedrība un kompetentās institūcijas jāinformē arī par plānošanas dokumenta pieņemšanu.

2.2. Sabiedrības iesaiste un konsultācijas ar institūcijām

Atbilstoši MK noteikumu Nr. 157 (23.03.2004) prasībām, šis lokālplānojums teritorijai Podragā Rīgā, un tā SIVN vides pārskata projekts tiek nodots sabiedriskajai apspriešanai, kā arī iesniegts institūcijām komentāru un atzinuma saņemšanai. Vides pārraudzības valsts birojs konkrēti norādīja šādas institūcijas:

- Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde,
- Dabas aizsardzības pārvalde,
- Veselības inspekcijas atbilstošā struktūrvienība.

No šīm pašām institūcijām pirms lokālplānojuma un tā SIVN izstrādes tika saņemti nosacījumi.

3. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un sabiedrības līdzdalība

1. Izstrādātājs iesniedz Vides pārraudzības valsts birojā iesniegumu par plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanu. Ierosinātāja SIA “Podrags-1”, SIA “Podrags-2”, SIA “Podrags-3” uzdevumā to 2016. gada 10. augustā ir veikusi lokālplānojuma izstrādātāja SIA „METRUM” saskaņā ar Rīgas domes 19.46.2016. pieņemto lēmumu Nr.3665 „Par teritorijas Podragā lokālplānojuma kā Rīgas teritorijas plānojuma 2006.–2018.gadam grozījumu izstrādes uzsākšanu, lokālplānojuma teritorijas robežas un darba uzdevuma apstiprināšanu”.

2. Vides pārraudzības valsts birojs pieņem lēmumu par SIVN procedūras piemērošanu vai nepiemērošanu un informē sabiedrību par lēmumu, kā arī par SIVN piemērošanas vai nepiemērošanas iemesliem. To birojs ir izdarījis ar 2016. gada 14. septembra lēmumu Nr.48 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.

3. Uzsākot plānošanas dokumenta stratēģisko novērtējumu, nepieciešams konsultēties ar Vides pārraudzības valsts biroju un citām vides institūcijām par vides pārskata detalizācijas pakāpi. Lokālplānojuma izstrādātāja SIA „METRUM” vēl pirms iesnieguma iesniegšanas ir Vides pārraudzības valsts birojā ir konsultējusies par SIVN procedūras nepieciešamību un institūciju nosacījumiem ar VVD Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi, Dabas aizsardzības pārvaldi un Veselības inspekciju.

4. Vides pārskata sagatavošana. Vides pārskatu ierosinātāja SIA “Podrags-1”, SIA “Podrags-2”, SIA “Podrags-3” uzdevumā sagatavojis vides konsultants, vides zinātnu maģistrs Valdis Felsbergs.

5. Sabiedrības un ieinteresēto institūciju informēšana par iespējām iepazīties ar izstrādāto vides pārskatu un plānošanas dokumenta projektu. Lokālplānojuma izstrādei ir jau saņemti institūciju nosacījumi, SIVN vides pārskata projekts tiek nodots sabiedrības un institūciju vērtējumam, šajā laikā tiks saņemti institūciju atzinumi un nodrošināta sabiedrības līdzdalība, tostarp arī rīkojot lokālplānojuma un tā vides pārskata sabiedriskās apspriešanas sapulci Rīgas Rātsnamā.

6. Pēc sabiedrības un ieinteresēto institūciju komentāru un ierosinājumu saņemšanas, izstrādātājs pilnveido vides pārskatu.

7. Izstrādātājs iesniedz Vides pārraudzības valsts Birojam pilnveidoto vides pārskatu ar saņemtajiem komentāriem un atskaiti par to rezultātā ieviestajiem pilnveidojumiem.

8. Birojs sniedz savu atzinumu par vides pārskatu. Ja vides pārskats neatbilst likumdošanas prasībām, vai arī plānošanas dokumenta īstenošana būtiski var ietekmēt cilvēku veselību vai vidi vai nav ievērota SIVN procedūra, birojs nosūta vides pārskatu izstrādātājam pārstrādāšanai.

9. Izstrādātājs informē sabiedrību par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

3.1. Vērtētās ietekmes uz vidi

Vērtējamās ietekmes uz vidi šajā SIVN aptver ietekmi uz dabas vidi un ietekmi uz sociālo vidi (pilsētvidi).

1. tabulā sniegtas tās ietekmes, pēc kurām vērtēta esošā situācija lokālplānojuma teritorijā un sagaidāmā situācijā tajā atkarībā no īstenojamās alternatīvas. Ietekmēm piešķirtā numerācija turpmāk atbilst nodaļu numerācijai sekojošajās šā vides pārskata daļās, kurās vērtētas atbilstošās ietekmes esošajā un prognozējamajā situācijā.

1. tabula. Lokālplānojuma teritorijai Podragā, Rīgā, ietekmes uz vidi stratēģiskajā novērtējumā vērtētās ietekmes

Nr. p.k.	Ietekmes veids
1.	Atmosfēras gaisa kvalitāte
2.	Troksnis
3.	Ūdens resursi un kvalitāte
4.	Klimats
5.	Degradētās un piesārņotās teritorijas
6.	Augsne
7.	Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi
8.	Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums
9.	Vides riski
10.	Sabiedrības veselība, drošība un ērtības

3.2. Daudzkritēriju analīze

Ietekmes novērtēšanai un alternatīvu salīdzināšanai šajā SIVN tika izmantota daudzkritēriju analīze. Šīs metodes priekšrocība ir atsevišķu novērtējumu (atbilstoši izvēlētajiem kritērijiem) apvienošana kopējā alternatīvas novērtējumā, ko nav iespējams izdarīt parastā lēmumu pieņemšanas procesā. Šī analīze arī ļauj apkopot dažādu ieinteresēto pušu viedokļus. Analīze ir atklāta (pieejama visiem), tā nodrošina komunikāciju ar lēmumu pieņēmējiem un plašu sabiedrības loku.

Daudzkritēriju analīzē pēc dažādiem kritērijiem novērtē un salīdzina alternatīvās izvēles. Daudzkritēriju analīzes posmi:

1. Identificēt un izvērtēt kritērijus, ņemot vērā šādus aspektus:
  - kritēriju kopums ir pilnīgs – netrūkst būtisku kritēriju;
  - kritēriji ir novērtējami (jābūt iespējai novērtēt vismaz kvalitatīvi);
  - kritēriji ir savstarpēji neatkarīgi (nav dublējošos kritēriju).
2. Kritēriju nozīmīguma analīze jeb „svēršana”. Šajā SIVN kritēriju nozīmīguma analīze tika veikta, vienkārši salīdzinot kritērijus savā starpā, bet nenosakot to relatīvo “svaru”, jo dažādie kritēriji nebija savstarpēji summējami.
3. Alternatīvu vērtējums pēc katra no kritērijiem. Alternatīvas savā starpā vērtē, piešķirot attiecīgu punktu skaitu katrai no tām. Ietekmes veidam un intensitātei katrā kritērijā piešķir nosacītu skaitlisku raksturojumu:
  - 2 – būtiska nelabvēlīga ietekme
  - 1 – nebūtiska nelabvēlīga ietekme
  - 0 – ietekmes nav, ietekme ir neviennozīmīga vai ietekme nav nosakāma
  - +1 – nebūtiska labvēlīga ietekme
  - +2 – būtiska labvēlīga ietekme
4. Katrai ietekmei, kas atšķiras no nulles, tiek arī vērtēts, vai tā ir tieša/netieša, ilg/īstermiņa, primāra/sekundāra, atgriezeniska/neatgriezeniska. Ietekmju ilguma un (ne)atgriezeniskuma vērtējums ir saprotams bez papildu paskaidrojumiem. Kā tiešas ir vērtētas tādas ietekmes uz vidi, ko paredzētā attīstība rada absolūtās vērtībās. Kā netiešas ir vērtētas tādas ietekmes uz vidi, ko paredzētā attīstība rada nevis absolūtās vērtībās, bet sakarā ar vides jutīguma palielināšanos pret tās pašas intensitātes ietekmēm (ko attiecībā uz ietekmju veidiem, kam likumos ir noteiktas robežvērtības, atspoguļo arī šo robežvērtību samazināšanās). Kā primāras ir vērtētas tādas ietekmes uz vidi, kas izpaužas pašā lokālplānojuma teritorijā. Kā sekundāras ir vērtētas tādas ietekmes uz vidi, ko attīstība lokālplānojuma teritorijā rada ārpus tās.
5. Papildus lokālplānojuma alternatīvu īstenošanas radīto ietekmju salīdzinājumam vērtēta arī katras alternatīvas realizācijas iespējamība jeb ticamība, t.i., augstāka ieteicamība piešķirta tām alternatīvām, kuras to izvēles gadījumā, balstoties uz līdzšinējās pieredzes un argumentētiem apsvērumiem, visticamāk arī tiks īstenotas, bet par neiesakāmām atzītas tās alternatīvas, kuras to izvēles gadījumā, visticamāk, „paliks uz papīra”, t.i., netiks īstenotas, kā tas jau šobrīd notiek ar esošo attīstības plānu attiecīgajā teritorijā (un arī daudzās citās Rīgas teritorijās, kurām topošajā attīstības plānā 2018.-2030. gadam tiks ieteikts mainīt plānoto izmantošanu uz reālistiskāku).
6. Pārrobežu ietekmes uz kaimiņvalstīm sakarā ar lokālplānojuma teritorijasniecīgo platību, atrašanos pašā Latvijas vidū tālu no robežām, un paredzamās saimnieciskās darbībasniecīgajiem mērogiem salīdzinājumā ar visapkārt jau notiekošo līdzīga rakstura saimniecisko darbību (Rīgas brīvosta u.c.) ir uzskatītas par neiespējamām (neidentificējaminiecīgām) un nav vērtētas.

4. Vides stāvoklis lokālplānojuma potenciāli ietekmētajās teritorijās

4.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte

Lai nodrošinātu gaisa kvalitāti cilvēka veselības un ekosistēmas aizsardzībai, tiek noteikti gaisa kvalitātes normatīvi, kas paredz pieļaujamo gaisa piesārņojuma līmeni. 03.11.2009. ir pieņemti MK noteikumi Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti”, kas nosaka gaisu piesārņojošo vielu pieļaujamo līmeni vidē (koncentrācijas robežlielumus) 12 gaisu piesārņojošām vielām, kā arī noteikti pasākumi, kas veicami, ja kādā teritorijā novērojams paaugstināts gaisa piesārņojuma līmenis.

Gaisa kvalitāte Latvijā kopumā ir labā stāvoklī, lokāli robežlielumu pārsniegumi pārsvarā konstatēti tieši Rīgā: slāpekļa dioksīdam (NO₂), cietajām daļiņām PM₁₀ un benzolam.

Rīgas domes Mājokļu un vides departaments nodrošina gaisa monitoringu pašvaldības līmenī, izmantojot šim nolūkam trīs nepārtrauktas darbības monitoringa stacijas. Mēraparatūras darbojas nepārtrauktā režīmā, iegūstot jaunus mērījumus ik pa 5 minūtēm. Gaisa piesārņojuma analīzei galvenokārt tiek izmantotas piesārņotājvielu koncentrāciju vidējās stundas vērtības. Dati automātiski tiek vākti departamenta Vides pārvaldē, serverim katru stundu piezvanot uz monitoringa stacijām. Piesārņojuma kontrolei Rīgas ostas rajonā, kas šobrīd ir viena no ekonomiski aktīvākajām vietām pilsētā, mēraparatūra novietota Sarkandaugavā, Tvaika ielā 44, iepretim SIA “MAN-TESS” apsaimniekotajai ostas daļai, kuru SIA “Latvijas-Rietumu Termināls” izmanto naftas produktu pārkraušanai un transportēšanai. Lai iegūtu informāciju par faktisko gaisa piesārņojuma līmeni Rīgas centrā, nepārtrauktu gaisa piesārņojuma mērījumu stacija Brīvības ielā posmam starp Ģertrūdes un Bruņinieku ielu uzstādīta uz ietves pie Brīvības ielas 73. nama. Punktveida monitoringa stacija, kurā katras piesārņotājvielas koncentrācijas nosaka atsevišķs mēraparāts un tiek analizēta gaisa kvalitāte tiešā monitoringa stacijas tuvumā ir uzstādīta Kr. Valdemāra ielā uz ietves pie 18.nama netālu no krustojuma ar Dzirnāvu ielu.

Saskaņā ar Rīgas domes 22.09.2015. saistošajiem noteikumiem Nr.167 „Par gaisa piesārņojuma teritoriālo zonējumu un siltumapgādes veida izvēli”, balstoties uz monitoringa staciju tiešajiem mērījumiem, kā arī gaisa piesārņojuma modelēšanas gan dažādu Rīgas teritorijā notiekošu piesārņojošu darbību atļauju sagatavošanas procesā, gan arī tieši Rīgas pilsētas gaisa piesārņojuma karšu sagatavošanas vajadzībām, Rīgas domes Mājokļu un vides departaments ir sastādījis Gaisa piesārņojuma zonējuma kartes Rīgas pilsētai pēc divām galvenajām pilsētvides gaisa piesārņotājvielām: slāpekļa dioksīda jeb NO₂ (skat. 6. attēlu) un cietajām daļiņām PM₁₀ (skat. 7. attēlu). Lokālplānojuma teritorija pēc abiem parametriem ietilpst II zonā, kur katras piesārņotājvielas gada vidējā koncentrācija ir starp 30 un 40 μg/m³, t.i., nepārsniedz Ministru kabineta 03.11.2009. „Noteikumos par gaisa kvalitāti” Nr.1290 noteiktos robežlielumus cilvēka veselības aizsardzībai – 40 μg/m³. Šajā zonā nav aizliegts būvēt vai ierīkot jaunas stacionāras iekārtas, kas izdala piesārņojošo vielu NO₂, tajā nav ierobežojumu arī siltumapgādes veida izvēlē un ir atļauta lokālu siltumavotu un apkures iekārtu uzstādīšana.

Lokālplānojuma ierosinātāju pašreizējai saimnieciskajai darbībai nevajag piesārņojošas darbības atļaujas, bet tieši blakus lokālplānojuma teritorijai Daugavgrīvas ielā 93 atrodas uzņēmums SIA „Extron Baltic”, kura darbības veikšanai ir nepieciešama B kategorijas piesārņojošas darbības atļauja, ko Lielrīgas reģionālā vides pārvalde ir

izdevusi 2014. gada 18. jūlijā (Nr.RI14IB0061) un kura teritorijai pērn tika izstrādāts lokālplānojums tieši tādai pašai attīstībai, kādai tiek izstrādāts šajā SIVN vērtējamais lokālplānojums.

Atļaujas saņemšanas vajadzībām SIA „Extron Baltic” gaisa piesārņojuma emisiju avotiem tika izstrādāts stacionāro piesārņojuma avotu emisijas limitu projekts saskaņā ar MK 02.04.2013. noteikumu Nr.182 „Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi” prasībām. Tāpat ir veikti piesārņojošo vielu izkliedes aprēķini (modelēšana) vielām, kurām MK 03.11.2009. noteikumos Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti” ir noteikti koncentrācijas robežlielumi. Šajā 2014. gada modelēšanā pa sešiem parametriem ir veikta sagatavotās kopējā piesārņojuma izkliedes kartes pievienotas 1. pielikumā: tās ietver arī visu šā lokālplānojuma teritoriju ar visiem izmešu avotiem, kas tajā rada gaisa piesārņojumu. Nolasāmie rezultāti parāda, ka summārais gaisa piesārņojums lokālplānojumam tieši piegulošajā teritorijā, kurā tas ir augstāks nekā pašā lokālplānojuma teritorijā, nevienā parametrā netuvojas robežlielumiem, kā arī divos galvenajos parametros, pēc kuriem vispārīgajās rupja mēroga Rīgas pilsētas gaisa piesārņojuma kartēs lokālplānojuma teritorija iedalīta II zonā ar lielu drošības rezervi, patiesībā faktiskais piesārņojums nesasniedz šīs zonas apakšējo robežu un atbilstu III zonai, kurā abos parametros gada vidējā koncentrācija ir zem 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

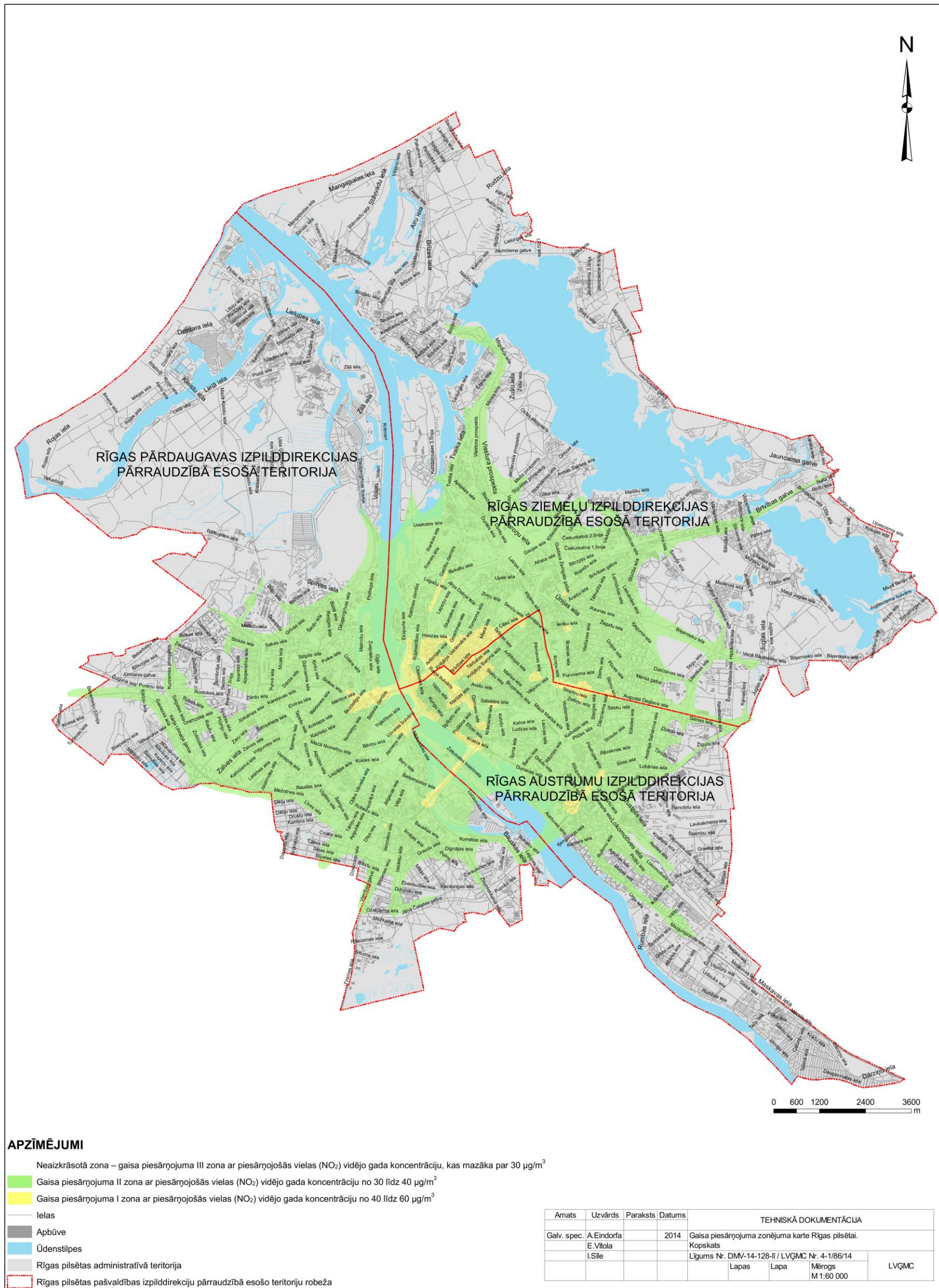
2. tabula. Lokālplānojuma teritorijas un tai piegulošo Daugavgrīvas ielas teritoriju gaisa piesārņotība

Piesārņotājviela	Parametrs (noteikšanas periods)	Koncentrācija ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Robežlielums ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	% no robežlieluma
Oglekļa oksīds jeb tvana gāze CO	8 stundas	350	10000	3,5
Slāpekļa dioksīds NO ₂	stunda	50	200	25
	gads	10	40	25
PM ₁₀	diennakts	26	50	52
	gads	22	40	55
PM _{2,5}	gads	7	20	35

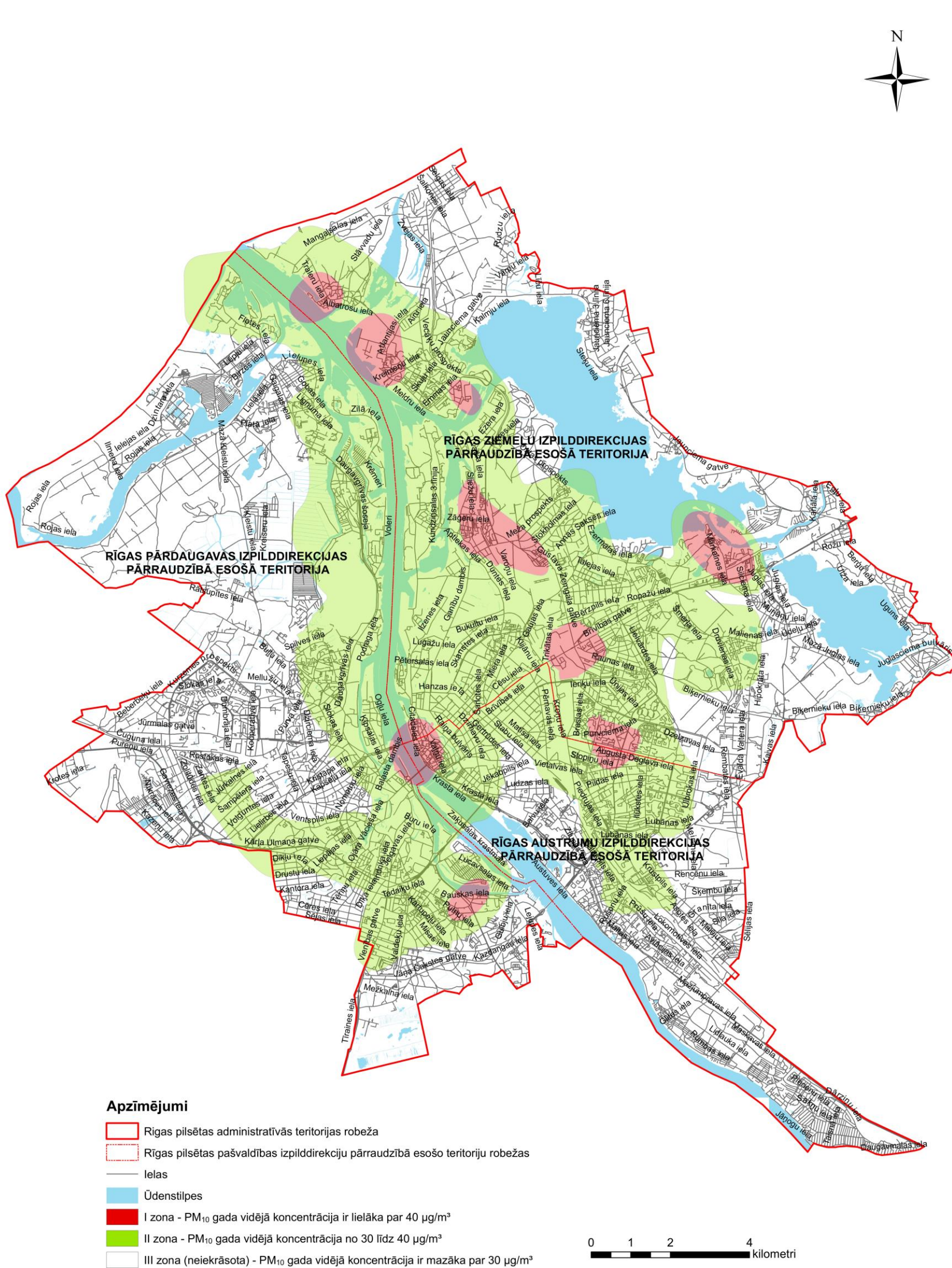
Jāsecina, ka līdzšinējais faktiskais lokālplānojuma teritorijas Podragā un tam piegulošo Daugavgrīvas ielas teritoriju zemes lietojuma veids nerada gaisa piesārņojuma problēmas attiecībā pret normatīvajos aktos noteiktajiem robežlielumiem, un faktiski gaisa piesārņojums ir pat būtiski mazāks nekā ar lielu piesardzības rezervi novērtēts Rīgas pilsētas gaisa piesārņojuma kartēs.

Galvenais gaisa piesārņotājs Rīgā ir autotransports, kura kopējais emisiju daudzums ir ievērojami lielāks nekā stacionāro piesārņotāju radītais. Konkrēti lokālplānojuma teritorijā visaugstākais piesārņojuma līmenis konstatējams nevis ražošanas teritoriju iekšienē, bet uz Daugavgrīvas ielas. Šo piesārņojumu zemes lietojuma veids lokālplānojuma teritorijā praktiski neietekmē un neietekmēs.

6. attēls. Gaisa piesārņojuma zonējuma kartes Rīgas pilsētai, NO₂

7. attēls. Gaisa piesārņojuma zonējuma kartes Rīgas pilsētai, PM₁₀

4.2. Troksnis

Troksnis ir gaisa vidē nevēlams, traucējošs skaņu kopums, kas starp daudzām vides dabisko un antropogēno faktoru traucējošajām ietekmēm ir uzskatāma par vienu no būtiskākajām, turklāt tieši troksnis ir tas ietekmes faktors, kam Latvijā visbiežāk konstatējami normatīvajos aktos noteikto robežlielumu pārsniegumi, jo īpaši pilsētvidē, tomēr visbūtiskākais trokšņa avots ir satiksmes infrastruktūra.

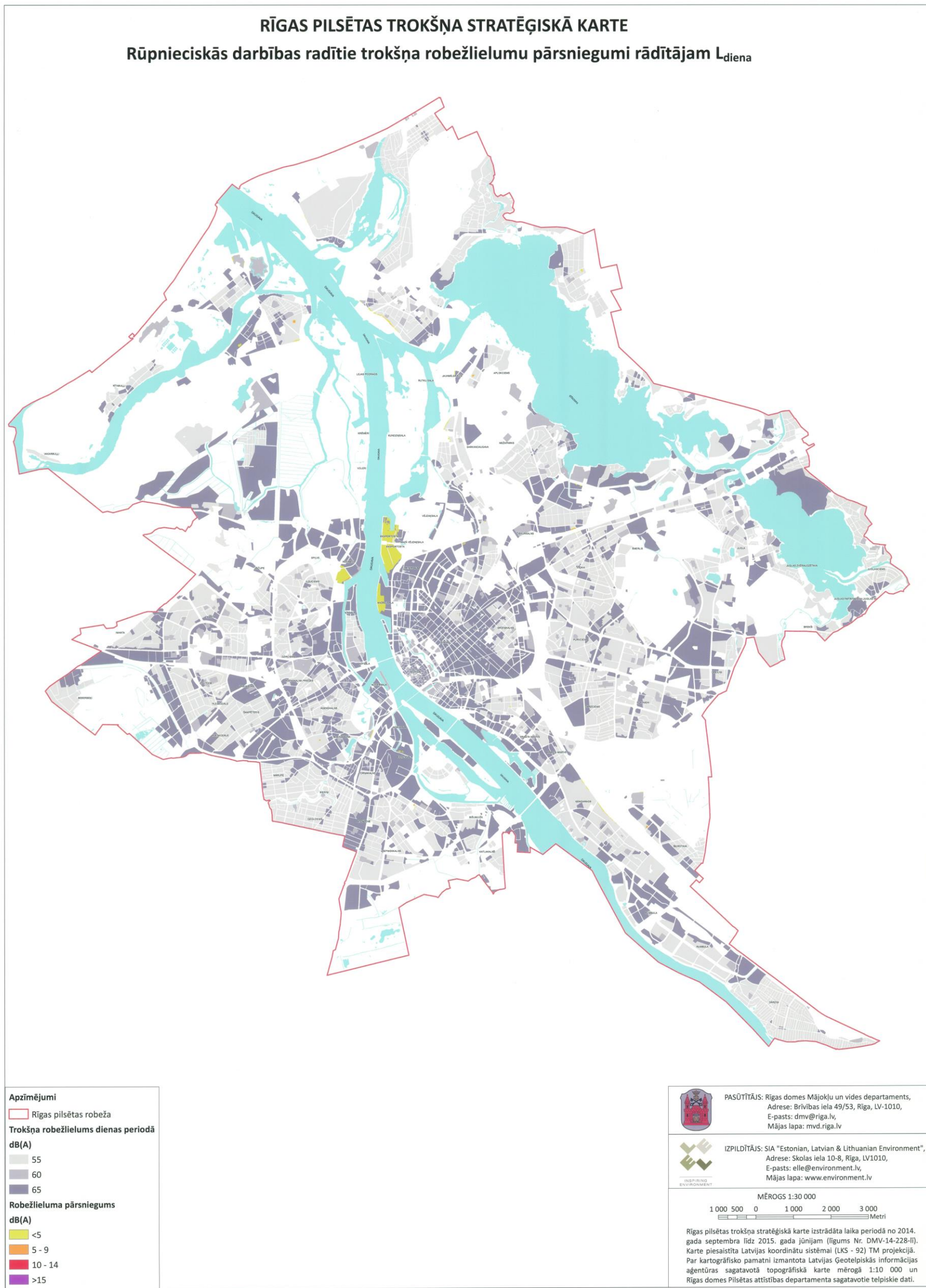
Trokšņa robežlielumus, to novērtēšanu un rīcību trokšņa samazināšanai nosaka Ministru kabineta noteikumi 07.01.2014. noteikumi Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”, kas aizstāja ļoti līdzīga satura un tāda paša nosaukuma 13.07.2004. noteikumus Nr.597, uz kuriem ir atsaucies daudzos joprojām spēkā esošos plānošanas dokumentos, stratēģiskajās trokšņa kartēs, rīcības plānos un piesārņojošas darbības atļaujās, kas kopš jauno noteikumu spēkā stāšanās jāņem vērā ar atbilstošu korekciju.

2006.gadā Rīgas pilsētas aglomerācijai ir izstrādāta trokšņu stratēģiskā karte (ar korekcijām 2008.gadā), atbilstoši tolaik spēkā esošajiem MK 13.07.2004. noteikumiem Nr.597 „Vides trokšņa novērtēšanas kārtība” prasībām (izstrādātājs: SIA „Estonian, Latvian&Lithuanian Environment”). Līdz ar jaunā normatīvā regulējuma stāšanās spēkā, Rīgas dome 08.07.2014. ir apstiprinājusi arī jaunu „Rīcības plānu vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā” ar pasākumiem laikposmam no 2014. līdz 2019.gadam.

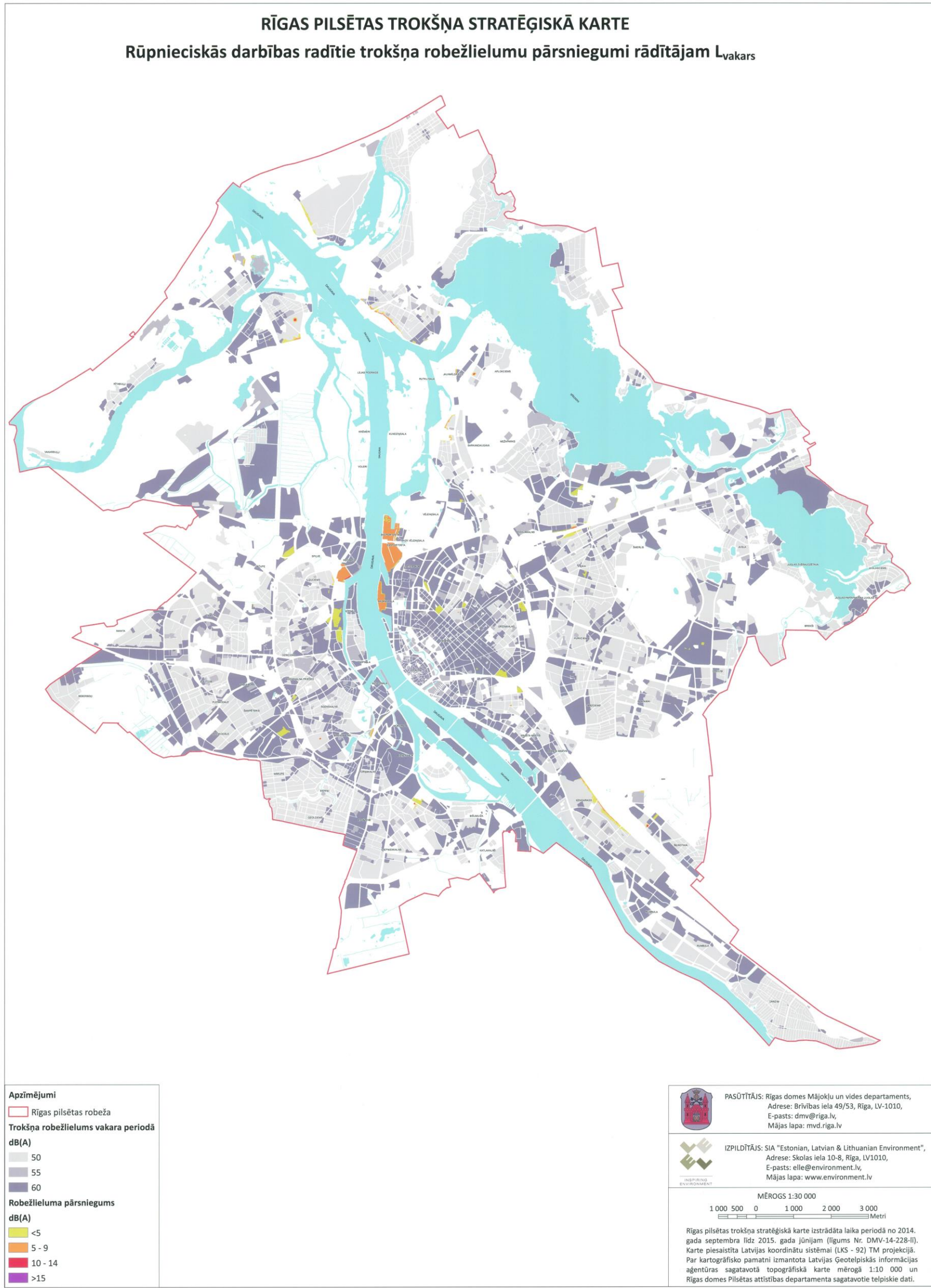
2015. gadā ir izstrādātas jaunas Rīgas pilsētas trokšņa stratēģiskās kartes. Tajās lokālplānojuma teritorijā nav konstatēti apkārtējās rūpnieciskās darbības radīta trokšņa robežvērtību pārsniegumi ne dienā (skat. 8. attēlu), ne vakarā (skat. 9. attēlu), ne naktī (skat. 10. attēlu).

Pie lokālplānojuma izstrādes jāņem vērā Daugavgrīvas ielas autosatiksmes radītais troksnis. Tā ir C kategorijas iela atbilstoši Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem: „2.20.1.2. C kategorijas iela – iela vai tās posms apdzīvotā vietā, kam ir savienošanas, piekļūšanas un uzturēšanās nodrošināšanas funkcija. Šo ielu izbūvē noteicošās ir savienošanas funkcijas kvalitātes prasības, kuras var ierobežot piegulošās apbūves veids un apjoms”. Attiecībā uz ilgtermiņa risinājumu lokālplānojuma teritorijā (skat. „Transporta risinājumi detālplānojuma teritorijai starp Daugavgrīvas ielu, Zundu, Podraga ielu Rīgā, Metrum, 2016) pirmkārt ir jārunā par Daugavgrīvas ielas attīstību. Par pamatu ņemot Rīgas domes Satiksmes departamenta agrāk pasūtīto, bet nerealizēto ielas rekonstrukcijas projektu, ir izstrādāts Daugavgrīvas ielas infrastruktūras attīstības ilgtermiņa risinājums, paredzot divbrauktuvju ceļu ar gājēju ietvēm un veloceļu. Jebkurā gadījumā Daugavgrīvas ielas satiksmes risinājums, tostarp arī pēc Ziemeļu transporta koridora projekta realizācijas, nodrošinot gan vietējo, gan tranzīta satiksmes plūsmu, nebūs atkarīgs no tāda vai citāda zemes lietojuma veida nelielajā detālplānojuma teritorijā. Toties no tā būs atkarīgas trokšņa robežvērtības šajā teritorijā. Kā redzams satiksmes radītā trokšņa stratēģiskajā kartē pašā jutīgākajā diennakts periodā, kad robežvērtību pārsniegumi ir vislielākie – vakarā (skat. 11. attēlu), Daugavgrīvas ielas radītais troksnis pārsniedz robežvērtības tik šaurā joslā gar ielu, kas nesasniedz lokālplānojuma teritoriju, bet nav izslēgts, ka, ar laiku pieaugot satiksmes intensitātei un jo īpaši kustības ātrumam sakarā ar ielas rekonstrukciju tās troksnis varētu palielināties un pārsniegt robežvērtības dzīvojamajai apbūvei, kamēr rūpnieciskajā apbūvē robežvērtības nav noteiktas un šāda rakstura problēma nevar rasties.

8. attēls.

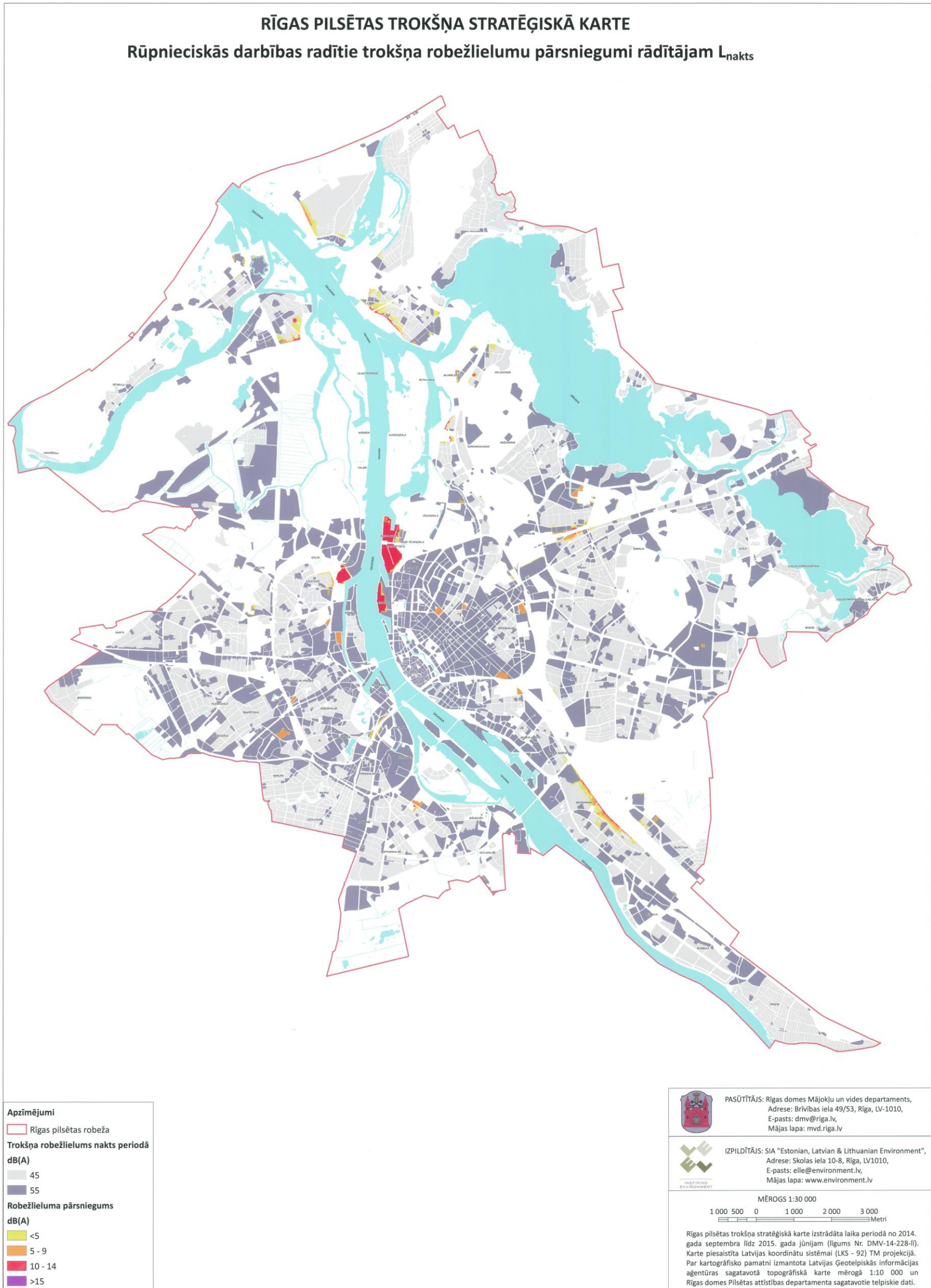

9. attēls

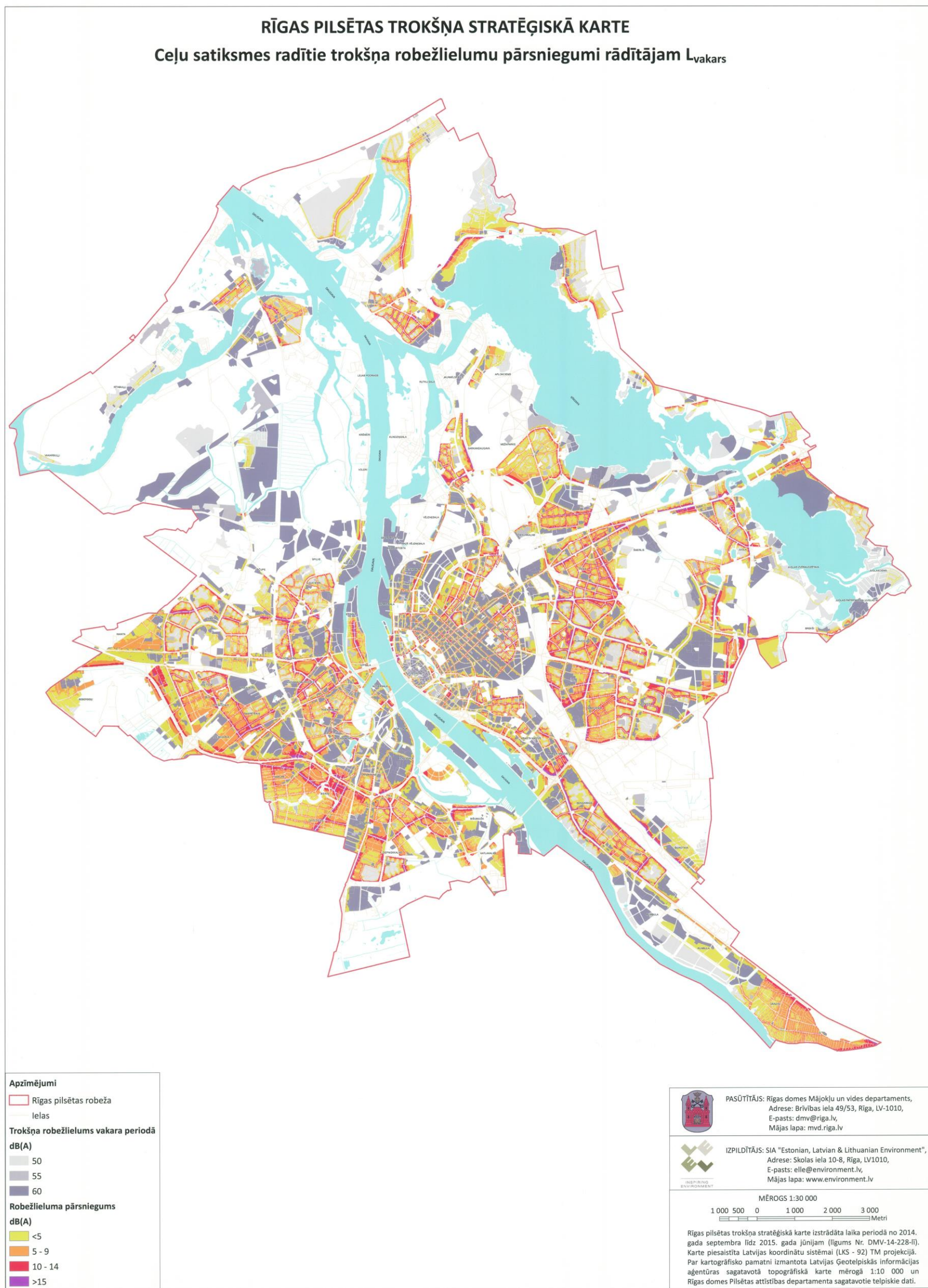

10. attēls

11. attēls

Saskaņā ar Rīcības plānu vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā, lokālplānojuma teritorija neietilpst noteiktajā akustiskā diskomforta zonā (I prioritātes akustiskā diskomforta zona atrodas Daugavgrīvas ielas krustojumā ar Lilijas ielu un krustojumā ar Buļļu ielu), taču jāņem vērā, ka Daugavgrīvas iela kopumā ir viens no Pārdaugavas nozīmīgākajiem smagā kravas transporta kustības koridoriem, kas nodrošina nokļūšanu Daugavas kreisajā krastā izvietotajai ostas teritorijai.

4.3. Ūdens resursi un kvalitāte

Lokālplānojuma teritorijā nav ne dabisku, ne mākslīgu ūdenstilpju vai ūdensteču. Lokālplānojuma teritorija atrodas tuvu Daugavai, tomēr neskar to un tikai robežojas ar Daugavas aizsargjoslu (kuras robeža sakrīt ar tauvas joslu un ar Rīgas brīvdostas robežu), nepārklājoties ar to (skat. 3. un 4. attēlu).

Lokālplānojuma teritorijā ir pieejama centralizētā sadzīves kanalizācija. Saskaņā ar SIA „Rīgas ūdens” 18.05.2016. sniegtajiem nosacījumiem Nr. T1-7.9/810, lokālplānojuma teritorijai pieguļošās ielās iebūvēts sadzīves un ražošanas notekūdeņu kanalizācijas DN 2500 x 1800mm kolektors Daugavgrīvas ielā, pilsētas sadzīves un ražošanas notekūdeņu kanalizācijas DN 1400mm kolektors pie kanalizācijas sūkņu stacijas, pilsētas sadzīves un ražošanas notekūdeņu kanalizācijas 2 x DN 1400mm spiedvadi Daugavgrīvas ielā. Savukārt Daugavgrīvas ielā 101 atrodas SIA “Rīgas ūdens” kanalizācijas sūkņu stacija.

Lokālplānojuma teritorijā ir esoši lietus kanalizācijas cauruļvadi, un šīs sistēmas apsaimniekošanu Rīgā šobrīd nodrošina Rīgas domes Satiksmes departaments. Pamatojoties uz Rīgas domes Satiksmes departamenta 19.05.2016. nosacījumos Nr. DS-16-380-dv sniegto informāciju, Podraga ielā izvietotas pilsētas lietus ūdens kanalizācijas kolektors DN 1000mm, kurš var daļēji uzņemt lietus ūdeni no lokālplānojuma teritorijas.

Daugavas ūdens kvalitāte atbilst Ministru kabineta „Noteikumu par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” Nr.118 12.03.2002. normatīviem, bet tam nav tieša sakara ar zemes lietojumu lokālplānojuma teritorijā, jo saimnieciskā darbība tajā atbilstoši piesārņojošās darbības atļauju nosacījumiem nedrīkstēs radīt ūdens kvalitātes normatīvu pārsniegumus pat lokāli notekūdeņu izplūdes vietā, turklāt tās īpatsvars visā Daugavas krastos notiekošajā saimnieciskajā, tostarp Rīga Brīvdostas darbībā, ir nebūtiski niecīgs.

4.4. Klimats

Uzskata, ka kopš 20. gs. uz Zemes vērojama klimata pasiltināšanās cilvēka saimnieciskās darbības radīto siltumnīcefekta gāzu (SEG) izmešu dēļ. SEG atšķirībā no 5.1. nodaļā aplūkotajām atmosfēras gaisa piesārņotājielām nerada lokālu piesārņojumu, ir maza nozīme, tieši kurā punktā šīs gāzes tiek izmestas, nozīme ir to globālajam daudzumam atmosfērā. Galvenie cilvēka radītie SEG izmešu avoti ir:

- fosilo kurināmo (akmeņogļu, naftas un gāzes) izmantošana elektroenerģijas ražošanai, transportam, rūpniecībai un mājāsaimniecībām (CO₂);
- lauksaimniecība (CH₄) un zemes izmantošanas pārmaiņas, piemēram, atmežošana (CO₂);
- atkritumu izgāztuves (CH₄);
- rūpniecisko fluorēto gāzu izmantošana.

Arī lokālplānojuma teritorijā plānojamā attīstība ir lokāls SEG izmešu avots, kā arī patērētā elektroenerģija kopumā rada SEG izmešus sakarā ar fosilā kurināmā daļu elektroenerģijas ražošanā. Kaut kāda ietekme uz globālo klimata stāvokli šai saimnieciskajai darbībai ir, bet kvantitatīvi noteikt šoniecīgo globālo ieguldījumu ir neiespējami vai vismaz nelietderīgi (no tā nevar izrietēt nekādi pielietojami secinājumi) un tiešas lokālas ietekmes tam nav.

4.5. Degradētās un piesārņotās teritorijas

Degradētās teritorijas ir pamestas, nelietderīgi vai nepietiekami izmantotas vai brīvas zemes vietas (teritorijas) pilsētu apdzīvotajās daļās, kuras var ietekmēt vai neietekmēt vidi un kuru atgriešanai lietderīgā izmantošanā ir nepieciešama iejaukšanās. Nosakot degradētās teritorijas tiek pielietoti vairāki savstarpēji saistīti kritēriji. Vienīgais atsevišķais kritērijs, kas viennozīmīgi liecina par teritorijas degradāciju, ir teritorijas piesārņojums. Saskaņā ar VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistru, lokālplānojuma teritorijā neatrodas šādas teritorijas.

Saskaņā ar minēto reģistru, tuvākā potenciāli piesārņotā vieta atrodas blakus nekustamajā īpašumā Daugavgrīvas ielā 83, kur atrodas SIA „Port Magnat”, kas nodarbojas ar kravas operācijām uz kuģiem (reģistrā reģistrēts ar pirmo uzņēmuma nosaukumu „Korporācija Magnat” ar tā pamatdarbības nozari – kokapstrāde). Savukārt Daugavgrīvas ielā 77 atrodas A kategorijas uzņēmums SIA „AKD LOGISTIK”, kura pamatdarbības nozare ir dobo stikla izstrādājumu ražošana, un attiecīgi iekļauta reģistrā kā potenciāli piesārņota vieta.

Nozīmīgākās citas degradēto teritoriju noteikšanas pamata pazīmes saistītas ar to radīto vizuālo (ainavisko) piesārņojumu (kas parasti liecina arī par būvju tehnisko stāvokli un teritorijas ietekmi uz apkārtni) un teritorijas izmantošanas efektivitāti. Lokālplānojuma teritorijā (rūpnieciskajās teritorijās) atrodas gan padomju laikā būvētas būves, gan jaunas ēkas.

Vēl jo vairāk nekādu degradācijas pazīmju lokālplānojuma teritorijai nav tās ārējā ainavā, skatā no publiski pieejamās pilsētas teritorijas.

4.6. Augsne

Lokālplānojuma teritoriju klāj gan cietais segums, gan atklāta augsne. Jebkādas attīstības gadījumā palielināsies cietā seguma īpastvars un samazināsies atklātas augsnes platības salīdzinājumā ar esošo situāciju jeb 0.alternatīvu; savukārt atšķirība starp attīstības variantiem (1. un 2. alternatīvu) šajā aspektā nav identificējama.

4.7. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi

Lokālplānojuma teritorijā nav konstatētas īpaši aizsargājamās augu sugas vai biotopi (saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes 30.05.2016. atzinumu, skat. 2. pielikumu). Sugu un biotopu eksperta apsekojumu un atzinumu šā SIVN izstrādes gadalaikā nav iespējams veikt, tāpēc jāsecina, ka kopumā šajā aspektā attīstību

izslēdzoši apstākļi nepastāv, savukārt atsevišķi katrai darbībai, kas lokālplānojuma teritorijā varētu attīstīties atbilstoši plānotajai, tehnisko noteikumu izsniegšanas procedūrā varētu prasīt sugu un biotopu eksperta atzinumu ar rekomendācijām par ieteicamākajiem tehniskajiem risinājumiem.

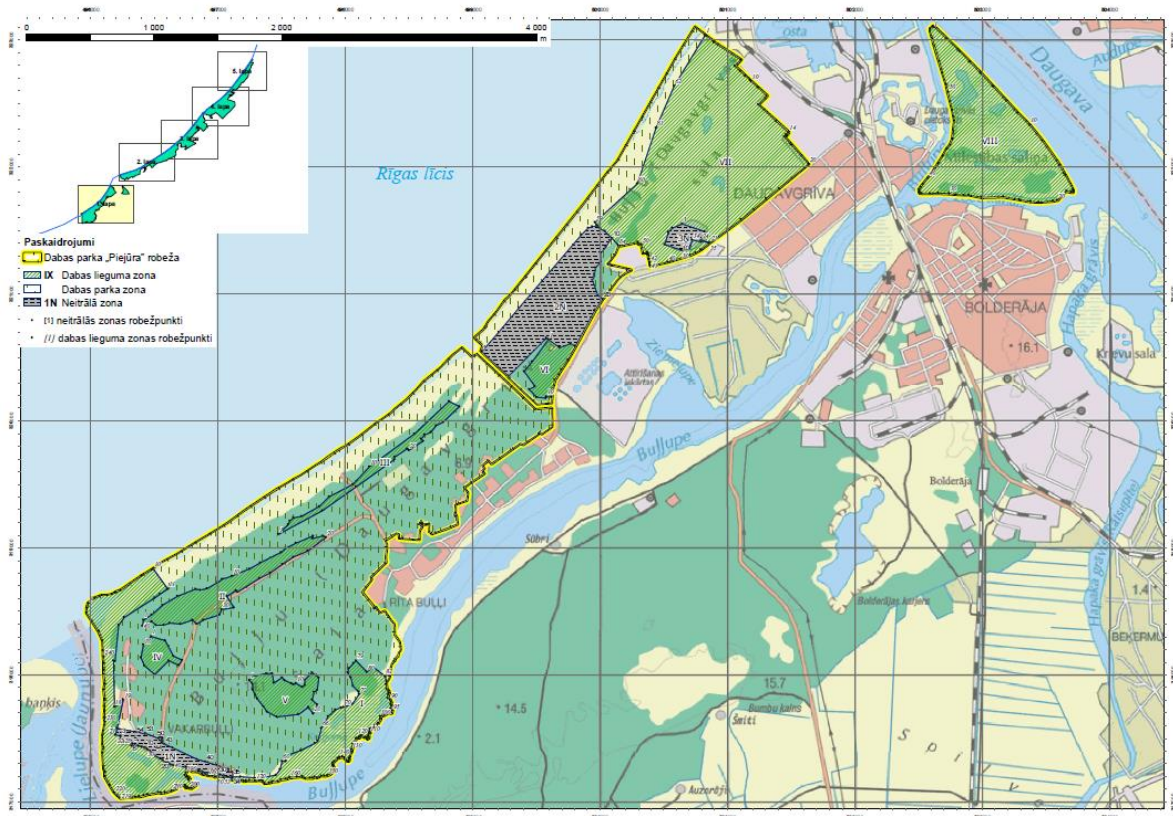
Gar Daugavgrīvas ielu sastādīta balzamaļņu *Populus balsamifera* rinda, veidojot biotopu „Alejas un koku rindas”, aug bērzi, liepas un stādītas kļavas. Teritorija aiz Daugavgrīvas ielas tiek izmantota kā zaļā zona jeb parkveida zona ar zālienu un apstādījumiem. Lokālplānojuma izstrādes gaitā dižkoku kritērijiem atbilstoši koki teritorijā nav konstatēti.

Šajā vides pārskatā papildus aplūkotas arī tuvākās īpaši aizsargājamās teritorijas ārpus lokālplānojuma teritorijas, lai novērtētu, vai nevar būt kādas iespējamās attālinātās ietekmes uz tām.

4.7.1. Dabas parks “Piejūra”

Dabas parks “Piejūra” (Natura 2000 teritorija) atrodas Rīgas pilsētas teritorijas ziemeļaustrumu daļā un Daugavas kreisajā krastā un aptver gandrīz visu teritoriju starp Lielupi, Buļļupi un Daugavu, kā arī Mīlestības saliņu (skat. 12. attēlu). No lokālplānojuma teritorijas tas atrodas ~7 km attālumā. Nav pamata konstatēt nekādas identificējamās ietekmes uz šo teritoriju, kas varētu būt tieši pašreizējās lokālplānojuma teritorijas izmantošanas radītas.

12. attēls. Dabas parka “Piejūra” teritorija Daugavas kreisajā krastā Rīgas pilsētas robežās

4.7.2. Dabas liegums “Krēmeri”

Dabas liegums “Krēmeri” (nav Natura 2000 teritorija) atrodas Rīgas pilsētā Daugavas kreisajā krastā >3 km uz ziemeļiem no lokālplānojuma teritorijas (skat. 13. attēlu). Nav pamata konstatēt nekādas identificējamās ietekmes uz šo teritoriju, kas varētu būt tieši pašreizējās lokālplānojuma teritorijas izmantošanas radītas.

13. attēls. Dabas lieguma “Krēmeri” atrašanās vieta

4.8. Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums

Ainava ir gan cilvēka, gan floras un faunas dzīvesvide, ainava var būt gan tūrisma resurss, gan kultūrvēsturiska vērtība. Ainavu dažādība ir bioloģisko daudzveidību palielinošs elements.

Galvenie kritēriji ainavu vērtējumā ir to pieejamība vai noslēgtība un skatu perspektīvas. Daudz tiek diskutēts par dabisku un antropogēni veidotu ainavu vērtībām

no bioloģiskās daudzveidības un estētiskuma viedokļiem. Ideāls variants ir abi šie aspekti vienoti kopējā cilvēka nepārveidotajā ainavas vizualizācijā. Viennozīmīgi vērtīgs ainavas elements ir arī vēsturiskā procesā veidojusies kultūrvide.

Rīgas ostas darbības pirmsākumi meklējami vēl pirmsvācu periodā, vietā pie Rīdzenes upes paplašinātās ietekas Daugavā, taču intensīva aprīte sākās 13. gs. sākumā pēc bīskapa Alberta ienākšanas. Sākotnēji un līdz pat 19. gs. Rīgas osta attīstījās tiešā pilsētas tirgus un rātes tuvumā, taču vēlāk, pieņemoties aprītei, ostas paplašināšanas vajadzībām tika izbūvētas speciālas krasta konstrukcijas Daugavas krastos, kas paplašinājās virzībā uz jūru izmantojot upes attekas un līčus.

Daugavas kreisā krasta – Bolderājas un Daugavgrīvas apkārtnes un kuģošanas vēsturiskās ainavas, kā arī Daugavas karte atsedzas eksotiskajos J.K. Broces zīmējumos (skat. 14. attēlu).

1825.gadā tika uzsākta Daugavas piekrastes izbūve. Reizē ar apdziļināšanas darbiem sākās arī jaunu ostas teritoriju apguve Daugavas krastos ap Vecmīlgrāvi un Jaunmīlgrāvi un Daugavas kreisajā krastā ap Daugavgrīvu. Bolderāja kopš 17. gs. veidojās kā Rīgas priekšosta un Rīgas pilsētas muitnīca, bet 19. gs. 30. – 40.gados Bolderājā bija kuģu būvētava. Rīgas osta 19. gs. beigās un 20. gs. sākumā bija kļuvusi par lielāko Krievijas impērijas ostu. Pieaugot kravu apgrozības intensitātei tika uzlabota ostas infrastruktūra tika ieviesti ostas celtni, apgaismojums, regulāri tika veikti ūdensceļu attīrīšanas un padziļināšanas darbi. Mainījās gan saliņu formas un apveidi Daugavā, gan arī Spilves pļavu mazās upes un grāvji ceļojošo kāpu ietekmē. Pie tagadējās Krievu salas un Hapaka grāvja 1886.-1893.gadā izbūvēja straumes sadalītāju un tuvāk pie Bolderājas vēl vienu šādu mākslīgu pārveidojumu, kas šobrīd kļuvis par *Natura 2000* teritoriju Mīlestības saliņa. Tagadējā Krievu sala pie Hapaka grāvja ietekas Daugavā dabiski bija zema pārpurvota vieta, kas mūsdienās pēc grāvju aizbēršanas un aizaugšanas izveidojās kā pussala, bet tieši šobrīd tiek īstenots projekts tās pārbūvei par jaunu moderni aprīkotu ostas saimniecisko teritoriju. Voleros un Krēmeros mājas vēsturiski tika būvētas rindās gar uzceltajiem dambjiem.

Šī ostas Rīgas pakāpeniskā ekspansija virzienā no Daugavas grīvas uz augšteci jau 18. gs. beigās sasniedza arī Podragu, veicinot tā attīstību ar rūpniecisku ievirzi. 1866.gadā Podragā tika uzcelta cementa fabrika, kas vēl līdz pat PSRS sabrukumam darbojās kā Rīgas cementa un šifera rūpnīca. Lokālplānojuma teritorijā ilgu laiku darbojās Rīgas ēku celtniecības kombināts. Ap 1860. gadu sāka veidoties arī Ilģuciema rūpniecības zona.

Daugavgrīvas iela, kas savieno visas šīs vēsturiski aplūkotās ar Rīgas ostu saistītās rūpnieciskās teritorijas gan Daugavu no jūras līdz Podragam un vēl augstāk, ir viena no Pārdaugavas senākajām maģistrālēm, kas radusies jau 17. gs. un jau 19.gs. pirmajā pusē bijusi apbūvēta gandrīz visā garumā.

Esošajai rūpnieciskajai ainavai lokālplānojuma teritorijā un tā apkaimē nav nekādas īpašas ainaviskas vērtības un aizsardzības statusa, kas liegtu to mainīt. Tajā pašā laikā kultūrvēsturiskā skatījumā tā šajā Rīgas daļā ir dabiska, organiska pilsētas neatņemama sastāvdaļa, un tajā nav nekā mazvērtīga un novēlama, kas pagērtu nepieciešamību to mainīt.

14. attēls. Daugavas karte. J.K. Broces zīmējums

4.9. Vides riski

Lokālplānojuma teritorijā vēsturiski iedibinātajai rūpnieciskajai darbībai, ko piedāvā atjaunot un attīstīt lokālplānojuma priekšlikums, nav raksturīgi nekādi specifiski vides riski. Galvenais, potenciāli iespējamais riska faktors ir nespecifisks: ugunsgrēka izcelšanās. Tas pats – arī visās pārējās alternatīvās.

Lokālplānojuma priekšlikumā paredzētās attīstības gadījumā nav paredzama nepieciešamība pēc rūpniecisko avāriju novēršanas programma vai drošības pārskatiem saskaņā ar MK 19.07.2005. noteikumiem Nr.532 „Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem”. Tas pats – arī visās pārējās alternatīvās.

09.08.2011. ar MK rīkojumu Nr.369 „Par Valsts civilās aizsardzības plānu” tika apstiprināts „Valsts civilās aizsardzības plāns” (ar grozījumiem 14.10.2014.), kurā paredzēti preventīvie, gatavības un seku likvidācijas pasākumi praktiski visiem Latvijā iespējamajiem apdraudējumu veidiem, ietverot kā dabas, tā tehnogēnās katastrofas. Saskaņā ar minēto plānu, lokālplānojuma teritorijā un tā tuvākajā apkārtnē neatrodas valsts vai reģionālas nozīmes risku radoši objekti.

Arī atbilstoši Rīgas pilsētas Civilās aizsardzības plānam lokālplānojuma teritorijā neatrodas vietējas nozīmes paaugstinātas bīstamības objekti. Tā gan atrodas pie pilsētas maģistrāles – Daugavgrīvas ielas, pa kuru intensīvi pārvadā kravas uz/no Rīgas ostas un muitas noliktavām, tostarp naftas produktus, kokmateriālus, ogles, un minerālmērslus u.c., kas avārijas gadījumā var piesārņot gan teritoriju gar ielu, gan Daugavas akvatoriju, bet kravu, tostarp bīstamo, pārvadājumi pa Daugavgrīvas ielu ir un paliks nebūtiski mazā mērā lokālplānojuma teritorijas ģenerēti, un šie vides riski pastāv praktiski neatkarīgi no lokālplānojuma teritorijā notiekošās darbības un attīstības.

4.10. Sabiedrības veselība, drošība un ērtības

Saimnieciskā darbība sabiedrības veselību un drošību var ietekmēt tikai caur iepriekš aplūkotajiem konkrētajiem ietekmes faktoriem. Kamēr netiek konstatētas nekādas lokālplānojuma teritorijā notiekošās un paredzētās darbības kaitīgas ietekmes, kas pārsniedz normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus, kā arī nekādas tādas sajūtamas ietekmes, kas, kaut nepārsniedzot robežlielumus, var radīt cilvēkiem traucējumus, diskomfortu un risku, kā arī mazināt viņu ērtības, tikmēr nav pamata uzskatīt, ka šī darbība varētu būt kaitīga, apdraudoša vai neērtības radoša.

5. Iespējamās izmaiņas 0. alternatīvā: ja turpina neīstenoties pašreizējā atļautā attīstība (nenotiek nekāda attīstība un sašaurinās jau notiekošā darbība)

0. Lokālplānojuma nulles alternatīva ir pašreizējās esošās situācijas saglabāšanās (skat. 2. attēlu, arī vāka attēlu), pie kā novestu tādas attīstības paredzēšana teritorijas plānojumos, kas objektīvi nenotiktu, savukārt aizliedzot tādu attīstību, kurai būtu objektīvi priekšnoteikumi, kā rezultātā nenotiktu nekāda attīstība.

Kopš šā zonējuma apstiprināšanas 2006. gadā pagājuši 9 gadi, tuvojas patlaban spēkā esošā Rīgas attīstības plāna termiņa beigas, tiek izstrādāts jauns attīstības plāns, un šajos 9 gados lokālplānojuma teritorijā nav notikušas nekādas izmaiņas patlaban plānotās attīstības virzienā un ar grūtībām turpinās faktiskā neatbilstošā zemes izmantošana un attīstības mēģinājumi šajā virzienā. Ir pamats uzskatīt par pierādītu, ka šajā periodā vai nu nav radušies ekonomiski, sociāli, īpašumtiesību un citādi priekšnoteikumi plānotajai attīstības izmaiņai, vai arī plānojuma izstrādes laikā līdz 2006. gadam gan ir bijušas šādu priekšnoteikumu pazīmes, bet turpmākajā periodā notikušas neparedzētas izmaiņas (piemēram, ekonomiskā krīze), kas šos priekšnoteikumus likvidējusi un tie joprojām nav atjaunojušies.

Pašreizējā lokālplānojuma teritorijas faktiskā izmantošana kopš 2006. gada ir neatbilstoša patlaban spēkā esošajā Rīgas attīstības plānā paredzētajai atļautajai izmantošanai. Ņemot vērā, ka lokālplānojuma teritorijā notiekošā zemes izmantošana ir likumīgi iesākta, pirms pieņemt spēkā esošajam attīstības plānam atbilstošie Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, saskaņā ar šo noteikumu 2.4.sadaļu „Neatbilstoša izmantošana” zemes gabalam ir noteikts neatbilstošas izmantošanas statuss. Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 20.punkts nosaka, ka uzņēmums „neatbilstošas izmantošanas” zemesgabalā var turpināt likumīgi iesākto izmantošanu”, tomēr zemes īpašniekam nav tiesību attīstīt (paplašināt, daudzveidot, modificēt u.tml.) šo neatbilstošo izmantošanu, tikai saglabāt esošajā veidā un apjomā, samazināt vai pārtraukt. Tas ir pretrunā lokālplānojuma ierosinātāju, nekustamo īpašumu likumīgo īpašnieku vēlmei turpināt un attīstīt teritorijā tās pašreizējo izmantošanu. Šobrīd spēkā esošās atļautās izmantošanas saglabāšana pretrunā faktiskajai izmantošanai liegs teritorijā notiekošajai saimnieciskajai darbībai piemēroties tirgus pieprasījumam, tātad tā kādu laiku turpināsies, pakāpeniski sašaurināsies un pamazām tiks pilnībā pārtraukta. Lokālplānojuma izstrādes vajadzības pamatā ir dibinātas šaubas par patlaban plānotās atļautās attīstības ekonomiskajiem u.c. priekšnosacījumiem, tāpēc šajā vides pārskatā pieņemts, ka izzūdošo pašreizējo neatbilstošo zemes lietojumu neaizstās patlaban plānotā atbilstošā attīstība, vēl jo vairāk tādu neīstenos pašreizējie likumīgie zemes īpašnieki, kuriem nav atbilstošu darbības veidu, un īpašnieki arī neradīs iespēju nākotnē pārdot zemi citiem attīstītājiem, kuri būtu gatavi īstenot patlaban plānoto attīstību, turklāt par tai vajadzīgo zemi samaksājot pašreizējam īpašniekam cenu, kas kompensē viņa pašreizējās darbības likvidāciju un uzsākšanu citā vietā. Turpinājumā izvērtētas šāda scenārija ietekmes pa 3.1. nodaļā definētajiem ietekmju veidiem.

5.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte

Sašaurinoties/izzūdot saimnieciskajai darbībai, gaisa piesārņojums no pašreizējās ražošanas teritorijas kļūs mazāks / izzudīs pavisam, kā rezultātā gaisa kvalitāte uzlabosies. Tā kā pašreizējā gaisa piesārņošanas intensitāte lokālplānojuma teritorijā un vēl jo vairāk tās apkaimē, kurā turklāt ir arī citi gaisa piesārņojuma avoti, turklāt lokālplānojuma teritorijas radītais gaisa piesārņojums ārpus šīs teritorijas ir nenozīmīgs salīdzinājumā ar citu piesārņotāju (galvenokārt, autortransporta) radīto piesārņojumu, nerada ne normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus pārsniedzību piesārņojumu savā teritorijā, nedz arī tās ieguldījums noved pie kumulatīvā piesārņojuma pārsniegumiem ārpus lokālplānojuma teritorijas, tad šī pozitīvā ietekme uz gaisa kvalitāti uzskatāma par nenozīmīgu.

Vērtējums: +1, tieša, ilgtermiņa, sekundāra, atgriezeniska ietekme.

5.2. Troksnis

Sašaurinoties/izzūdot saimnieciskajai darbībai, troksnis no pašreizējās ražošanas teritorijas kļūs mazāks / izzudīs pavisam. Atbilstoši patlaban izstrādātajām Rīgas pilsētas trokšņa stratēģiskajām kartēm, pašreizējā ražošana nerada pat tādu troksni, kas pārsniegtu centra apbūvei noteiktos robežlielumus pat pašā lokālplānojuma teritorijā, nerunājot nemaz par pārsniegumiem ārpus šīs teritorijas, kur šā robežlielumus nepārsniedzošā trokšņa daļa ir nenozīmīga salīdzinājumā ar citu avotu (galvenokārt, autortransporta) radīto troksni. Līdz ar to šī pozitīvā ietekme uz trokšņa situāciju lokālplānojuma teritorijas apkaimē uzskatāma par nenozīmīgu. Savukārt pašā lokālplānojuma teritorijā jēga no trokšņa samazināšanas ir tikai tādā gadījumā, ja tajā notiek teritorijas izmantošana tajā veidā, kuram noteikti atbilstošie trokšņa robežlielmi. Ja ražošana lokālplānojuma teritorijā izzūd, bet plānotā centra apbūve tajā neattīstās, tad nav nekāda ieguvuma no tā, ka faktiski neizmantotā teritorijā netiek pārsniegti trokšņa robežlielmi atbilstoši plānotai, bet faktiski nenotiekošai izmantošanai. Līdz ar to pozitīvā ietekme uz trokšņa samazinājumu uzskatāma par nenozīmīgu.

Vērtējums: +1, tieša, ilgtermiņa, sekundāra, atgriezeniska ietekme.

5.3. Ūdens resursi un kvalitāte

Sašaurinoties/izzūdot saimnieciskajai darbībai, ūdens piesārņojums no pašreizējās ražošanas teritorijas kļūs mazāks / izzudīs pavisam, kā rezultātā ūdens kvalitāte uzlabosies. Tā kā pašreizējā ūdens piesārņošanas intensitāte tieši lokālplānojuma teritorijā, kā arī tās ieguldījums SIA „RĪGAS ŪDENS” pilsētas kanalizācijas tīklā, ir nenozīmīgs salīdzinājumā ar citu piesārņotāju ieguldījumu, un nav konstatēti normatīvajos aktos noteikto ūdens kvalitātes robežlielmi pārsniegumi lokālplānojuma teritorijas dēļ, tad šī pozitīvā ietekme uz ūdens kvalitāti uzskatāma par nenozīmīgu.

Vērtējums: +1, tieša, ilgtermiņa, sekundāra, atgriezeniska ietekme.

5.4. Klimats

Sašaurinoties/izzūdot saimnieciskajai darbībai, SEG izmeši no pašreizējās ražošanas teritorijas kļūs mazāki / izzudīs pavisam, kā rezultātā nelabvēlīgā ietekme uz klimatu mazināsies. Tomēr, pirmkārt, lokālplānojuma teritorijas izmešu ietekme uz globālo klimatu ir neizmērojami maza. Otrkārt, SEG izmešu ietekmei nav lokāls raksturs, tāpēc saimnieciskās darbības izzušanai lokālplānojuma teritorijā vispār nav nekādas pozitīvas ietekmes sekojoša iemesla dēļ. Ja pastāv tirgus pieprasījums pēc kādas ražošanas, tad tas tiks apmierināts: ja to nevarēs apmierināt konkrētais ražotājs konkrētajā teritorijā, tad to apmierinās šis pats vai cits ražotājs citā teritorijā, un rezultātā SEG izmešu daudzums nav nekādā atkarībā no tā, vai konkrētajā teritorijā konkrētā ražošana notiek vai izbeidzas.

Vērtējums: 0

5.5. Degradētās un piesārņotās teritorijas

Sašaurinoties/izzūdot saimnieciskajai darbībai konkrētā teritorijā un nesākoties tās citādi izmantošanai, šī teritorija kļūst pamesta, neizmantota. Tas ne obligāti nozīmē, ka tā uzreiz kļūst par degradētu teritoriju atbilstoši VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā iekļaušanas kritērijiem, tomēr publiski nepieejama neizmantota un pamesta ražošanas teritorija ir potenciāli vairāk degradēta nekā publiski nepieejama pienācīgi izmantota un attīstošās ražošanas teritorija. Ilgstoši saglabājoties pamestai, nevienam nevajadzīgai izzudušas ražošanas teritorijai, tā agri vai vēlāk kļūs vai nu degradēta, vai, labākajā gadījumā, „iekonservēta”.

Vērtējums: -2, tieša, ilgtermiņa, primāra, atgriezeniska ietekme.

5.6. Augsne

Lokālplānojuma teritorijā neattīstoties un pakāpeniski sašaurinoties esošajai saimnieciskajai darbībai, nav sagaidāmas nekādas izmaiņas attiecībā uz ietekmi uz augsni.

Vērtējums: 0

5.7. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi

Līdzšinējai ražošanai lokālplānojuma teritorijā nav konstatēta nelabvēlīga ietekme uz bioloģisko daudzveidību, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, sugām un biotopiem, tāpat arī šīs ražošanas izzušanai nevar būt ne labvēlīga, ne nelabvēlīga ietekme uz tiem. Tomēr, izzūdot ražošanai un nenākot vietā nekam citam, notiks augāja dabiska ekspansija, dabiskā ceļā veidojoties arī bioloģiskajai daudzveidībai, ko var uzskatīt par nelielu ieguvumu dzīvībai dabai pār antropogēno vidi.

Vērtējums: +1, tieša, ilgtermiņa, primāra, atgriezeniska ietekme.

5.8. *Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums*

Sašaurinoties/izzūdot saimnieciskajai darbībai konkrētā teritorijā un nesākoties tās citādi izmantošanai, šī teritorija kļūst pamesta, neizmantota. Ja atbilstošajā teritorijā ražošana kā darbības veids ir kultūrvēsturiski iesakņojusies un rūpnieciskā ainava ir dabiska un organiska, tad pamestas ražošanas ainava noteikti ir uzskatāma par nelabvēlīgu kultūrvēsturisku un ainavisku ietekmi salīdzinājumā ar aktīvas un koptas ražošanas ainavu.

Vērtējums: -1, tieša, ilgtermiņa, primāra, atgriezeniska ietekme.

5.9. *Vides riski*

Lokālplānojuma teritorijā vēsturiski iedibinātajai rūpnieciskajai darbībai tās pašreizējā stāvoklī nav raksturīgi nekādi specifiski vides riski, tikai nespecifisks: ugunsgrēka izcelšanās. Nevar viennozīmīgi novērtēt, vai ugunsgrēka izcelšanās risks ir lielāks notiekošā ražošanā, kurā gan ar lielāku varbūtību pastāv ugunsgrēka izcelšanās avoti, bet vienlaikus ir pastāvīga cilvēku klātbūtne, uzraudzība un gatavība atbilstošām rīcībām, vai pārtrauktas ražošanas teritorijā, kurā tomēr iespējama degošu materiālu esamība uz nenoteiktu laiku, iespējami arī ugunsgrēka izcelšanās avoti, ieskaitot ļaunprātīgu dedzināšanu (ar daudz lielāku varbūtību nekā apsaimniekotā ražošanas teritorijā), un ļoti iespējams, ka nav pienācīgas cilvēku klātbūtnes un uzraudzības.

Vērtējums: 0

5.10. *Sabiedrības veselība, drošība un ērtības*

Konkrētā teritorijā sašaurinoties/izzūdot tādai saimnieciskajai darbībai, kura nav kaitīga, apdraudoša vai neērtības radoša, sabiedrības veselība, drošība un ērtības nepaaugstinās. Savukārt saimnieciskā darbība konkrētā teritorijā var būt darba vietu avots, kas ir īpaši ērti tad, ja cilvēki tur var atrast sev piemērotu darbu tuvu dzīvesvietai, tātad potenciālu darba vietu zudumu tuvējā apkaimē var uzskatīt par ērtību samazinājumu vietējai sabiedrībai.

Vērtējums: -1, tieša, ilgtermiņa, sekundāra, atgriezeniska ietekme.

6. Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma 1. alternatīvas īstenošanas gadījumā: notiekot patlaban plānotajai / atļautajai attīstībai

Lokālplānojuma pirmā alternatīva būtu patlaban plānotā funkcionālā zonējuma saglabāšana ar tai atbilstošu sekojošu attīstību dabā (skat. 3. attēlu). Tas nozīmē, ka lokālplānojuma teritorijā attīstītos centru apbūve: intensīva jaukta apbūve ar daudzveidīgām komerciāla rakstura funkcijām un dzīvojamām ēkām līdz pat 25 stāvu augstumā, bet bez ražošanas funkcijām. Šajā centra apbūvē būtu nedaudz iejauktas arī publiskās apbūves teritorijas ar apstādījumiem (izglītības, sociālās jomas, publiskas, sporta būves u.tml., t.sk. laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra) un tīri apstādījumu un dabas teritorijas, koplietošanas ielu teritorijas ar sarkanajām līnijām, nedaudz tehniskās apbūves (transporta infrastruktūrai, ieskaitot dzelzceļu, apakšstacijām, atkritumu savākšanai un pieņemšanai, u.c.).

Notiekot plānotajai attīstībai, pašreizējā lokālplānojuma teritorijas faktisko neatbilstošo izmantošanu aizstāj patlaban spēkā esošajā Rīgas attīstības plānā paredzētā atļautā izmantošana. Ar to nodarbojas vai nu lokālplānojuma ierosinātāji, kas ir pašreizējie nekustamo īpašumu Podraga ielā likumīgie īpašnieki, vai arī tie zemi pārdod citiem attīstītājam, kas vēlas to izmantot plānojumam atbilstošā veidā, samaksājot par zemi pašreizējiem īpašniekam cenu, kas kompensē viņu pašreizējās darbības likvidāciju un uzsākšanu citā vietā. Turpinājumā izvērtētas šāda scenārija ietekmes pa 3.1. nodaļā definētajiem ietekmju veidiem.

6.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte

Saimniecisko darbību aizstājot centra apbūvei ar līdz 25 stāvus augstām dzīvokļu ēkām un tās ieskaujošu dzīvojamo zonu ar gājēju celiņiem un autostāvvietām, gaisa piesārņojums no līdzšinējās ražošanas teritorijas varbūt kļūtu mazāks, bet varbūt arī ne – tas atkarīgs no teritorijas iedzīvotāju autotransporta lietošanas intensitātes. Dzīvojamā rajona apkuri nodrošinātu vai nu AS „Rīgas siltums”, vai AS „Latvijas gāze”: abos gadījumos nav sagaidāms, ka radītais gaisa piesārņojums varētu pat tuvojies normatīvajos aktos noteiktajiem robežlielumiem. Tā kā pašreizējā gaisa piesārņošanas intensitāte lokālplānojuma teritorijā un vēl jo vairāk tās apkaimē, kurā turklāt ir arī citi gaisa piesārņojuma avoti, turklāt lokālplānojuma teritorijas radītais gaisa piesārņojums ārpus šīs teritorijas ir nenozīmīgs salīdzinājumā ar citu piesārņotāju (galvenokārt, autotransporta) radīto piesārņojumu, nerada ne normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus pārsniedzot piesārņojumu savā teritorijā, nedz arī tās ieguldījums noved pie kumulatīvā piesārņojuma pārsniegumiem ārpus lokālplānojuma teritorijas, tad šīs iespējamās izmaiņas ietekmē uz gaisa kvalitāti uzskatāmas par nenozīmīgām un nenosakāmām.

Vērtējums: 0

6.2. Troksnis

Saimniecisko darbību aizstājot centra apbūvei līdz 25 stāvus augstām dzīvokļu ēkām un tās ieskaujošu dzīvojamo zonu ar gājēju celiņiem un autostāvvietām, troksnis

no līdzšinējās ražošanas teritorijas varbūt kļūtu mazāks, bet varbūt arī ne – tas atkarīgs no teritorijas iedzīvotāju autotransporta lietošanas intensitātes. Atbilstoši patlaban izstrādātajām Rīgas pilsētas trokšņa stratēģiskajām kartēm, pašreizējā ražošana nerada troksni, kas pārsniedz centra apbūvei noteiktos robežlielumus pat pašā lokālplānojuma teritorijā, nerunājot nemaz par trokšņa pārsniegumiem ārpus šīs teritorijas, kur šā robežlielumus nepārsniedzošā trokšņa daļa ir nenozīmīga salīdzinājumā ar citu avotu (galvenokārt, autotransporta) radīto troksni. Savukārt pašā lokālplānojuma teritorijā pašreizējā faktiskajā situācijā trokšņa robežlielumi un tāpat arī to pārsniegumi nepastāv. Attīstība atbilstoši pašreizējam teritorijas plānojumam vienlaikus faktisku dzīvojamo apbūvi, kurā ir spēkā trokšņa robežlielumi, kurus vismaz teorētiski kļūs iespējams pārsniegt. Līdz ar to ietekme uz trokšņa situāciju lokālplānojuma teritorijā un apkaimē uzskatāma par nenozīmīgu un nenosakāmu.

Vērtējums: 0

6.3. Ūdens resursi un kvalitāte

Saimniecisko darbību aizstājot centra apbūvei ar līdz 25 stāvus augstām dzīvokļu ēkām un tās ieskaujošu dzīvojamo zonu ar gājēju celiņiem un autostāvvietām, lokālais ūdens piesārņojums no līdzšinējās ražošanas teritorijas, visticamāk, kļūs mazāks. Savukārt SIA „RĪGAS ŪDENS” pilsētas kanalizācijas tīklā novadāmo sadzīves notekūdeņu daudzums varētu arī pieaugt, bet tam nav lokālas ietekmes. Kopējā SIA „RĪGAS ŪDENS” pilsētas kanalizācijas tīklā novadāmo sadzīves notekūdeņu daudzuma izmaiņas nav iespējams noteikt, jo jebkurā gadījumā, ja pieprasījums pēc lokālplānojuma teritorijā plānotā mitekļu skaita pastāvēs, tad tas tiks apmierināts vai nu šajā, vai kādā citā vietā, tāpat arī, ja pieprasījums lokālplānojuma teritorijā līdz šim notiekošās un nākotnē iespējamās ražošanas pastāvēs, tad tas tiks apmierināts vai nu šajā, vai kādā citā vietā, un šo izmaiņu ietekme uz rezultējošo sadzīves notekūdeņu daudzumu, kas nonāks notekūdeņu attīrīšanas stacijā „Daugavgrīva”, ir nenoteikta. Tā kā pašreizējā ūdens piesārņošanas intensitāte tieši lokālplānojuma teritorijā, kā arī tās ieguldījums, ir nenozīmīgs un nav konstatēti normatīvajos aktos noteikto ūdens kvalitātes robežlielumi pārsniegumi lokālplānojuma teritorijas dēļ, tad izmaiņas ietekmē uz ūdens kvalitāti uzskatāma par nenozīmīgām un nenosakāmām.

Vērtējums: 0

6.4. Klimats

Saimniecisko darbību lokālplānojuma teritorijā aizstājot centra apbūvei ar līdz 25 stāvus augstām dzīvokļu ēkām un tās ieskaujošu dzīvojamo zonu ar gājēju celiņiem un autostāvvietām, izmaiņas SEG izmešu apjomā ir nenoteiktas. Pirmkārt, lokālplānojuma teritorijas izmešu ietekme uz globālo klimatu ir neizmērojami maza gan saimnieciskās darbības, gan centra apbūves gadījumā. Otrkārt, SEG izmešu ietekmei nav lokāls raksturs, tāpēc saimnieciskajai darbībai vai centra apbūvei tieši lokālplānojuma teritorijā vispār nav nekādas atšķirības sekojoša iemesla dēļ. Ja pastāv tirgus pieprasījums pēc kādas ražošanas vai kādas dzīvojamās apbūves, tad tas tiks apmierināts: ja vienu vai otru nevarēs apmierināt konkrētajā teritorijā, tad to apmierinās citā teritorijā, un rezultātā SEG izmešu daudzums nav nekādā atkarībā no tā, kurā konkrētā teritorijā notiek viena vai otra veida zemes izmantošana. Līdz ar to uzskatāms, ka ietekme uz klimatu nemainās.

Vērtējums: 0

6.5. Degradētās un piesārņotās teritorijas

Saimniecisko darbību lokālplānojuma teritorijā aizstājot centra apbūvei ar līdz 25 stāvus augstām dzīvokļu ēkām un tās ieskaujošu dzīvojamo zonu ar gājēju celiņiem un autostāvvietām, nerodas jaunas degradētas vai piesārņotas teritorijas. Tomēr arī patlaban lokālplānojuma teritorija nav degradēta vai piesārņota. Teorētiski var pieņemt, ka, ražošanai pārceļoties no šīs teritorijas, tai iespējams ierādīt kādu degradētu vai piesārņotu teritoriju, kura pirms jaunās ražošanas uzsākšanas ir jāpārvērš par nedegradētu un nepiesārņotu. Rezultātā šajā aspektā būtu panākts ieguvums. Tomēr nav nekādu argumentu ne par, ne pret šā pieņēmuma izpildīšanos konkrētajā gadījumā, šādu teorētisku iespēju nevar izmantot par pamatojumu vides ieguvumam konkrētajā ietekmes novērtējumā. Jāsecina, ka nav pamata apgalvojumam ne par pozitīvu, ne negatīvu izmaiņu attiecībā uz degradētām un piesārņotām teritorijām: izmaiņu nav.

Vērtējums: 0

6.6. Augsne

Lokālplānojuma teritoriju pārvēršot par centra apbūvi, pieaugtu platība, kurā augsne ir pārklāta ar cieto segumu un būvēm, bet tiktu izveidotas arī atklātas augsnes platības ar augāju, kam nepiemistu īpaša bioloģiska vērtība un kurā nebūtu pamata rasties piesārņojumam. Tomēr arī pašreizējā situācijā augsnes piesārņojums netiek konstatēts.

Vērtējums: 0

6.7. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi

Līdzšinējai ražošanai lokālplānojuma teritorijā nav konstatēta tieša nelabvēlīga ietekme uz bioloģisko daudzveidību, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, sugām un biotopiem. Nav pamata tādu konstatēt arī centru apbūves izveidei, kas prasītu vietām iznīcināt esošo visai neorganizēti izveidojušos apaugumu, savukārt citviet izveidot organizēti apzaļumotas platības, kurā arī nepiemīt dabiska bioloģiska vērtība.

Vērtējums: 0

6.8. Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums

Saimniecisko darbību lokālplānojuma teritorijā aizstājot centra apbūvei ar līdz 25 stāvus augstām dzīvokļu ēkām un tās ieskaujošu dzīvojamo zonu ar gājēju celiņiem un autostāvvietām, būtiski mainīsies līdzšinējā ainava. Pašreizējā publiski nepieejamā ražošanas zona kļūs par publisku teritoriju ar pieeju Daugavas krastam. Šajā ziņā ietekme vērtējama kā pozitīva tādā aspektā, ka ainavas vērotājiem pavērsies plašākas

iespējas baudīt daudzveidīgākas ainavas tieši lokālplānojuma teritorijā un tās apkaimē. No otras puses, ja atbilstošajā teritorijā ražošana kā darbības veids ir kultūrvēsturiski iesakņojusies un rūpnieciskā ainava ir dabiska un organiska, tad nevar viennozīmīgi apgalvot, ka šīs ainavas aizstāšana ar dzīvojamo apbūvi ir ainavisks ieguvums. Visbūtiskākā būtu atšķirība apbūves augstumā. Lokālplānojuma teritorijas pašreizējā izmantošana nerada nekādu specifiski akcentētu rūpniecisku ainavu, jo ražošanas zona vērotājam nav redzama, ir redzama tikai iebrauktuve ražošanas zonā, un galvenais vertikālais ainaviskais akcenta ir 7-stāvu biroju ēka, kas principiāli neatšķiras no daudzstāvu dzīvojamās ēkas. Patlaban plānotās attīstības īstenošanas gadījumā šo vienu ēku aizstātu daudzu daudzstāvu ēku apbūve, kas būtu jauns būtisks ainavisks akcents visā teritorijā, kurā līdz šim virs koku galotnēm nekādi elementi nepaceļas. Ainavas uztvere ir subjektīva, un šādu jaunu ainavisku akcentu nevar vērtēt ne pozitīvi, ne negatīvi. Bet viens no salīdzinoši objektīviem ainavas kritērijiem ir krasas izmaiņas esamība vai neesamība. Ja cilvēki ir pieraduši pie kādas ikdienišķas lokālas ainavas, kurā nav nekādu īpašu vērtību, bet arī nekā nepatīkama, tad viņi to nekā neizjūt, tā viņus netraucē, apmierina un tiek uztverta kā sava, tuva, mājīga. Ja piepeši ainava radikāli mainās, tad pastāv risks, ka daļai cilvēku jauni uzkrītoši elementi var šķist sveši un traucējoši.

Kopumā jāsecina, ka plānotās attīstības gadījumā ainaviskā izmaiņa un lokālais kultūrvēsturiskais konteksts mainīsies būtiski, tomēr nav nekādu objektīvu kritēriju, lai noteiktu, vai šī būtiskā izmaiņa tiks uztverta pozitīvi vai negatīvi. Visticamāk, dažādu cilvēku subjektīvās uztveres būs atšķirīgas līdz pat pilnīgi pretējām, un šī ietekme jāvērtē kā caurmērā neitrāla.

Vērtējums: 0

6.9. Vides riski

Lokālplānojuma teritorijā vēsturiski iedibinātajai rūpnieciskajai darbībai tās pašreizējā stāvoklī nav raksturīgi nekādi specifiski vides riski, tikai nespecifisks: ugunsgrēka izcelšanās. Nevar viennozīmīgi novērtēt, vai ugunsgrēka izcelšanās risks ir lielāks ražošanā, vai dzīvojamajā apbūvē, tomēr ir pamats uzskatīt, ka ražošanā ir iesaistīts personāls, kas pats ir spējīgs tūlītēji reaģēt uz ugunsgrēku, kā arī nodrošināt VUGD specializēto spēku ierašanos un piekļuvi objektam. Dzīvojamajā apbūvē ir drīzāk iespējama neorganizētu šķēršļu veidošanās VUGD specializētajam transportam, kā arī līdz 25 stāvus augstās ēkās pastāv daudz lielāks risks nepieklūt degošajiem dzīvokļiem un neizglābt cilvēkus. Pēc ugunsgrēka iespējamo seku smaguma līdz 25 stāvus augsta dzīvojamā apbūve ir uzskatāma par sarežģītu objektu, tomēr šīs sekas drīzāk attiecas uz cilvēkiem, nevis vidi, tāpēc vides risku kritērijā ietekme vērtēta kā neitrāla.

Vērtējums: 0

6.10. Sabiedrības veselība, drošība un ērtības

Saimniecisko darbību lokālplānojuma teritorijā aizstājot centra apbūvei ar līdz 25 stāvus augstām dzīvokļu ēkām un tās ieskaujošu dzīvojamo zonu ar gājēju ceļiem un autostāvvietām, potenciālais kaitējums sabiedrības veselībai nevarētu palielināties. Attiecībā uz drošību, kā jau minēts attiecībā uz ugunsgrēkiem, 25-stāvu augstceltnes

rada lielāku risku to iemītnieku un kaimiņu drošībai nekā zemākas būves. Saimnieciskā darbība konkrētā teritorijā var būt darba vietu avots, kas ir īpaši ērti tad, ja cilvēki tur var atrast sev piemērotu darbu tuvu dzīvesvietai, tātad potenciālu darba vietu zudumu tuvējā apkaimē līdz ar potenciālo strādājošo skaita pieaugumu var uzskatīt arī par ērtību samazinājumu vietējai sabiedrībai, tomēr nav konkrētu datu, vai un/vai kā darba vietas turpmākas ražošanas attīstības gaitā lokālplānojuma teritorijā pieaugtu skaitā un daudzveidoto, savukārt arī dzīvojamā apbūve ar autostāvvietām un citiem lokāliem pakalpojumiem var radīt nedaudz darba vietu. Arī tam, vai dzīvojamā apbūve tieši šajā vietā paaugstina sabiedrības kopējās ērtības salīdzinājumā ar dzīvojamo apbūvi citā vietā, šajā vietā saglabājot ražošanu, kritērija nav. Tātad visi pārējie komponenti ir neitrāli vai nenosakāmi, bet īpaši augstas apbūves radītie riski cilvēku drošībai ļauj kopumā identificēt nelielu negatīvu ietekmi.

Vērtējums: -1, tieša, ilgtermiņa, primāra, neatgriezeniska ietekme.

7. Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma 2. (pamata jeb ieteiktās) alternatīvas īstenošanas gadījumā: lokālplānojuma priekšlikums

Lokālplānojuma otrā (pamata jeb ieteiktā) alternatīva ir funkcionālā zonējuma izmaiņas priekšlikums (skat. 4. attēlu), kas paredz visu lokālplānojuma teritoriju vienmērīgi attīstīt kā rūpniecisko apbūvi: noliktavu un vieglās ražošanas apbūvi ar nepieciešamo transporta infrastruktūru un birojiem.

Līdzšinējā darbība lokālplānojuma teritorijā, kurā kopš 2006. gada faktiskais zemes lietojuma veids ir neatbilstošs patlaban spēkā esošajā Rīgas attīstības plānā paredzētajai atļautajai izmantošanai, kļūtu par atbilstošu. Tiktu atcelti šķēršļi pašreizējam likumīgajam zemes īpašniekam attīstīt savus līdzšinējos darbības veidus vai zemi citam attīstītājam, kurš vēlas turpināt un attīstīt ražošanu šajā teritorijā, turklāt plānojums vēl paredzētu nelielus uzlabojumus jau notiekošā veida darbības attīstības iespējām un nodrošinājumam šajā teritorijā. Piedevām vēl priekšlikums ietver arī tāda paša veida atļauto izmantošanu lokālplānojuma teritorijai piegulošajā par to trīskārt lielākajā izpētes teritorijā, kurā patlaban plānotā attīstība (komercdarbības objektu apbūves teritorija) nenotiek, teritorijas izmantošanas augsta lietderība ir apšaubāma, un atļauja arī tajā paplašināt ar Rīgas brīvostu saistītu ražošanas apbūvi varētu nodrošināt papildu iespējas šāda veida attīstībai arī lokālplānojuma teritorijā. Turpinājumā izvērtētas šāda scenārija ietekmes pa 3.1. nodaļā definētajiem ietekmju veidiem.

7.1. *Atmosfēras gaisa kvalitāte*

Saglabājoties, mainoties un paplašinoties saimnieciskajai darbībai, gaisa piesārņojums no pašreizējās ražošanas teritorijas var kļūt lielāks, mazāks vai apmēram nemainīties, bet jebkurā gadījumā netiek pieļauta tāda veida un apjoma attīstība, kas varētu radīt normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus pārsniedzozo piesārņojumu vai novestu pie kumulatīvā piesārņojuma pārsniegumiem ārpus lokālplānojuma teritorijas. Sagaidāmās gaisa kvalitātes svārstības salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju ir nenozīmīgas un neviennozīmīgas, tās var būt gan nedaudz negatīvas, gan nedaudz pozitīvas. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

7.2. *Troksnis*

Saglabājoties, mainoties un paplašinoties saimnieciskajai darbībai, troksnis no pašreizējās ražošanas teritorijas var kļūt lielāks, mazāks vai apmēram nemainīties, bet jebkurā gadījumā netiek pieļauta tāda veida un apjoma attīstība, kas varētu radīt normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus pārsniedzozo troksni vai tā ieguldījums novestu pie kumulatīvā trokšņa pārsniegumiem ārpus lokālplānojuma teritorijas. Sagaidāmās trokšņa līmeņa svārstības salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju ir nenozīmīgas un neviennozīmīgas, tās var būt gan nedaudz negatīvas, gan nedaudz pozitīvas. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

7.3. Ūdens resursi un kvalitāte

Saglabājoties, mainoties un paplašinoties saimnieciskajai darbībai, ūdens piesārņojums no pašreizējās ražošanas teritorijas var kļūt lielāks, mazāks vai apmēram nemainīties, bet jebkurā gadījumā netiek pieļauta tāda veida un apjoma attīstība, kas varētu radīt normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus pārsniedzošu ūdens piesārņojumu vai tā ieguldījums novestu pie kumulatīvā ūdens piesārņojuma pārsniegumiem ārpus lokālplānojuma teritorijas. Sagaidāmās ūdens piesārņojuma svārstības salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju ir nenozīmīgas un neviennozīmīgas, tās var būt gan nedaudz negatīvas, gan nedaudz pozitīvas. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

7.4. Klimats

Saglabājoties, mainoties un paplašinoties saimnieciskajai darbībai, SEG izmeši no pašreizējās ražošanas teritorijas var kļūt lielāki, mazāki vai apmēram nemainīties. Sagaidāmās SEG izmešu svārstības salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju ir nenozīmīgas un neviennozīmīgas, tās var būt gan nedaudz negatīvas, gan nedaudz pozitīvas, turklāt arī pašu SEG izmešu absolūtie apjomi no šīs nelielās ražošanas teritorijas ir nenozīmīgi pasaules klimata mērogā. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

7.5. Degradētās un piesārņotās teritorijas

Saglabājoties, mainoties un paplašinoties saimnieciskajai darbībai, teritorija, kura patlaban nav uzskatāma par degradētu, arī turpmāk nekļūst degradēta. Piesārņojošas darbības veikšanas atbilstoši konkrētai atļaujai, izpildot tajā ietvertus nosacījumus, lai netiktu radīts normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus pārsniedzošs vides piesārņojums, gan patlaban rada, gan turpmāk radīs zināmu piesārņojumu, bet tas ir pieļaujams un būtībā neatšķirsies līdzšinējā un turpmākajā situācijā. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

7.6. Augsne

Lokālplānojuma teritorijā saglabājoties un attīstoties esošajai saimnieciskajai darbībai, nav sagaidāmas nekādas izmaiņas attiecībā uz ietekmi uz augsni.

Vērtējums: 0

7.7. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi

Līdzšinējai ražošanai lokālplānojuma teritorijā nav konstatēta nelabvēlīga ietekme uz bioloģisko daudzveidību, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, sugām un

biotopiem, tātad arī šīs vai citas ražošanas turpināšanai un attīstībai atbilstoši konkrētai atļaujai, izpildot tajā ietvertus nosacījumus, lai netiktu radīts normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus pārsniedzošs vides piesārņojums, nevar būt ne labvēlīga, ne nelabvēlīga ietekme uz tiem. izžušanai nevar būt ne labvēlīga, ne nelabvēlīga ietekme uz tiem. Arī atklātās augsnes ar augāju platība šajā alternatīvā nepalielinātos un nesamazinātos.

Vērtējums: 0

7.8. *Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums*

Saglabājoties esošai saimnieciskajai darbībai konkrētā teritorijā, noteiktās robežās mainoties un attīstoties, bet nesākoties teritorijas citādi izmantošanai, šī teritorija, kas bijusi ražošanas teritorija, arī turpmāk paliek ražošanas teritorija. Ja atbilstošajā teritorijā ražošana kā darbības veids ir kultūrvēsturiski iesakņojusies un rūpnieciskā ainava ir dabiska un organiska, tad tādas vai citādas nelielas izmaiņas šajā teritorijā notiekošajā ražošanā, kura turklāt vērotājiem nav publiski pieejama, neievieš ainavā nekādas tādas izmaiņas, ko varētu vērtēt pozitīvi vai negatīvi, un pat apšaubāmi, vai vērotājam tās būs pamanāmas. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

7.9. *Vides riski*

Lokālplānojuma teritorijā vēsturiski iedibinātajai rūpnieciskajai darbībai tās pašreizējā stāvoklī nav raksturīgi nekādi specifiski vides riski, galvenais potenciāli iespējamais riska faktors ir nespecifisks: ugunsgrēka izcelšanās. Noteiktās robežās mainoties un attīstoties ražošanai lokālplānojuma teritorijā, bet nesākoties teritorijas citādi izmantošanai, šie esošie vides riski var nedaudz svārstīties, bet nav zināms, kādas izmaiņas kurā brīdī sakarā ar ražošanas attīstību notiks, tās visas notiks likumā noteiktajā kārtībā atbilstoši atļaujām un nosacījumiem, un nav pamata ne vides risku pieauguma, ne samazinājuma prognozei, ir pamats tikai secinājumam, ka šie riski kā šobrīd ir, tā arī turpmāk būs mazi. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

7.10. *Sabiedrības veselība, drošība un ērtības*

Konkrētā teritorijā noteiktās robežās mainoties un attīstoties tādi saimnieciskajai darbībai, kura nav kaitīga, apdraudoša vai neērtības radoša, bet nesākoties teritorijas citādi izmantošanai, sabiedrības veselība, drošība un ērtības nemainās. Saimnieciskā darbība konkrētā teritorijā var būt darba vietu avots, kas ir īpaši ērti tad, ja cilvēki tur var atrast sev piemērotu darbu tuvu dzīvesvietai, tātad potenciālu darba vietu izvēles pieaugumu tuvējā apkaimē var uzskatīt par ērtību pieaugumu vietējai sabiedrībai. Tomēr nav konkrētu datu, vai un/vai kā darba vietas turpmākas ražošanas attīstības gaitā lokālplānojuma teritorijā pieaugs skaitā un daudzveidosies, tāpēc būtu nekorekti apgalvot, ka šis ieguvums sabiedrībai noteikti būs. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs vai tās nebūs nozīmīgas, bet jebkurā gadījumā tās ir nenoteiktas.

Vērtējums: 0

8. Vērtēto lokālplānojuma īstenošanas alternatīvu ietekmes uz vidi salīdzinājums

3. tabulā apkopotas vērtēto lokālplānojuma teritorijai Podragā, Rīgā, īstenošanas alternatīvu ietekmes uz vidi un sniegts to savstarpējais salīdzinājums. Ietekmju numerācija, kā definēts 3.1. nodaļā, atbilst nodaļu numerācijai šā vides pārskata 5.-8. daļā, kur vērtētas atbilstošās ietekmes esošajā situācijā un visu vērtēto attīstības scenāriju gadījumā lokālplānojuma teritorijā.

3. tabula. Vērtēto lokālplānojuma teritorijai Podragā, Rīgā, īstenošanas alternatīvu ietekmes uz vidi salīdzinājums

Nr. p.k.	0. alternatīva: turpina neīstenoties pašreizējā atļautā attīstība (nenotiek nekāda attīstība un sašaurinās jau notiekošā darbība)	1. alternatīva: notiek patlaban plānotā / atļautajā attīstība	2. (pamata) alternatīva: lokālplānojuma priekšlikums
1.	+1, tieša, ilgtermiņa, sekundāra, atgriezeniska ietekme	0	0
2.	+1, tieša, ilgtermiņa, sekundāra, atgriezeniska ietekme	0	0
3.	+1, tieša, ilgtermiņa, sekundāra, atgriezeniska ietekme	0	0
4.	0	0	0
5.	-2, tieša, ilgtermiņa, primāra, atgriezeniska ietekme	0	0
6.	0	0	0
7.	+1, tieša, ilgtermiņa, primāra, atgriezeniska ietekme	0	0
8.	-1, tieša, ilgtermiņa, primāra, atgriezeniska ietekme	0	0
9.	0	0	0
10.	-1, tieša, ilgtermiņa, sekundāra, atgriezeniska ietekme	-1, tieša, ilgtermiņa, primāra, neatgriezeniska ietekme	0
Kopā	0	-1	0

Visas sagaidāmās ietekmes 0. alternatīvā ir tiešas un ilgtermiņa, bet atgriezeniskas: tās jebkurā gadījumā var izzust vai izmainīties, teritorijas nekādu attīstību aizstājot tādai vai citādi attīstībai. Apmēram vienādi sadalās primārās un sekundārās ietekmes: gan pozitīvās, gan negatīvās. 1. alternatīvā vienīgā identificētā ietekme (ļoti augstas apbūves radītie riski cilvēku drošībai) ir nosacīti neatgriezeniska, jo pieņemts, ka dzīvojamā apbūve netiek veidota nojaukšanai (pat pārskatāmā ilgtermiņā ne). 2. alternatīvā negatīvas ietekmes salīdzinājumā ar esošo situāciju nav identificētas. Īslaicīgās pārejošās ietekmes būvniecības laikā nav vērtētas, jo sagaidāmajai būvniecībai attīstības gadījumā ne vienā, ne otrā alternatīvā šobrīd nav pieejami nekādi raksturlielumi, bet ir skaidrs, ka gan viena, gan otra alternatīva rada priekšnoteikumus pakāpeniskai neintensīvai būvniecībai, kuras īslaicīgās pārejošās ietekmes būs savstarpēji līdzvērtīgas, turklāt, iespējams, to intensitāte pat terminētajos izpaušmes periodos neieviesīs vērā ņemamas izmaiņas teritorijas ekspluatācijas pastāvīgajās ietekmēs.

Kā redzams, 0. alternatīvai ir identificējams daudz nebūtisku ietekmju, gan pozitīvu, gan negatīvu, kuras pielietotajā nosacītajā kritēriju salīdzinājumā savstarpēji kompensējas par nulli, kaut gan nepastāv viennozīmīgi kvantitatīvi kritēriji atšķirīgas dabas pozitīvu un negatīvu ietekmju lieluma salīdzinājumam: šī nulle būtībā nedod pamatu apgalvot, ka ietekmes nebūs, tā vienkārši ir summāri neidentificējama. 1. alternatīvā iespējams identificēt vispār tikai vienu ietekmi, turklāt pat ne pēc vides kvalitātes, bet gan cilvēku drošības kritērijiem. 2. alternatīva jeb lokālplānojuma priekšlikums savukārt novērsīs visas 0. alternatīvas ietekmes, gan pozitīvās, gan negatīvās, un noved pie neitrālas summās ietekmes uz vidi, turklāt prognozējamāk ar augstāku ticamību, nekā abas pārējās alternatīvas.

Par spīti 1. alternatīvas skaitliski minimāli zemākam kopvērtējumam (-1) salīdzinājumā ar pārējām (0), par visnelabvēlīgāko drīzāk var uzskatīt 0. alternatīvu sakarā ar lielo nenoteiktību tās pretējo ietekmju vērtējumā. 1. un 2. alternatīva ir daudz prognozējamākas, to ietekme uz vidi ir praktiski vienādi nebūtiska un neradītu pietiekamu pamatu kategoriskai vienas alternatīvas rekomendēšanai un otras izslēgšanas no vides viedokļa. Toties ir jau pierādīties, ka patlaban plānotā attīstība (1. alternatīva) nenotiek un nenotiks, to uzspiest nav plānotāju varā, tāpat patiesībā šīs alternatīvas izvēles gadījumā turpinātu notikt 0. alternatīva, kuras summārā ietekme uz vidi ir neitrāla, tāpēc izvēles kritērijiem jābūt citiem, ne ietekmei uz vidi.

Lokālplānojuma apstiprināšanai, kas noved pie attīstības, arī ir potenciāli neitrāla ietekme, jo būtībā tā neatšķiras no esošās situācijas. Kopumā secināms, ka visām alternatīvām, neatkarīgi no tā, vai ietekme uz vidi vērtējama nebūtiski pozitīvi vai negatīvi, vai arī tās ir tik nenosakāmas, ka uzskatāmas par neitrālām, šīs ietekmes nevar kalpot par kritēriju alternatīvas izvēlei pretsvārā citiem, ar vidi nesaistītiem apsvērumiem, kuru dēļ ir nepieciešama lokālplānojuma apstiprināšana (skat. 1.1. nodaļu). Protams, lokālplānojuma apstiprināšanas un atbilstošas ražošanas attīstības gadījumā lokālplānojuma teritorijā ir jāievēro visas prasības, lai ražošana tajā neradītu vides piesārņojumu un kaitējumu apkārtējai sabiedrībai. Šie nosacījumi ir atkarīgi no tā, kāda veida un apjoma ražošana lokālplānojuma teritorijā saglabāsies un/vai attīstīsies, un no kokrētājā brīdī spēkā esošo normatīvo aktu prasībām. Pašreizējās saimnieciskās darbības lokālplānojuma teritorijā un tai izvirzīto prasību raksturošanai, tostarp attiecībā uz nepieciešamo monitoringu un vides ietekmju mazināšanu, piesārņojošu darbību atļaujas nav izdotas, bet lokālplānojuma apstiprināšanas un atbilstošas attīstības gadījumā teritorijā Podragā, Rīgā, iespējama tādas ražošanas attīstīšanās, kam būs nepieciešamas atbilstošas atļaujas. Iespējamas arī tādas darbības, pirms kuru uzsākšanas jāveic ietekmes uz vidi novērtējums.

9. Secinājumi un rekomendācijas

Pēc ierosinātāja SIA "Podrags-1", SIA "Podrags-2" un SIA "Podrags-3" ierosinājuma ar Rīgas domes 19.04.2016. lēmumu Nr. 3665 „Par teritorijas Podragā lokālplānojuma kā Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018. gadam grozījumu izstrādes uzsākšanu, lokālplānojuma teritorijas robežas un darba uzdevuma apstiprināšanu” izstrādātā stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātā ir iegūti sekojoši secinājumi un rekomendācijas.

1. Lokālplānojuma teritorijai nenosakot no līdzšinējā atšķirīgu funkcionālo zonējumu zemes plānotajai (atļautajai) izmantošanai, saglabājas pretruna starp stāvokli *de iure* un *de facto*. Šim teritorijas attīstību un izmantošanu bremsējošajam stāvoklim ir neitrāla ietekme uz vidi.

2. Šā teritorijas attīstību un izmantošanu bremsējošā stāvokļa novēršanai ir divi risinājumi: izmainīt stāvokli *de facto*, padarot to atbilstošu stāvoklim *de iure*, vai izmainīt stāvokli *de iure*, padarot to atbilstošu stāvoklim *de facto*.

3. Ja stāvokli *de facto* padara atbilstošu stāvoklim *de iure* (t.i., lokālplānojuma teritorijā likvidē pašreizējo ražošanu un attīsta centra apbūvi), tad vienīgā šajā novērtējumā konstatētā iespējamā nelabvēlīgā ietekme uz vidi salīdzinājumā ar citādu attīstību vai neattīstīšanos varētu būt palielināti vides riski sakarā ar apgrūtinātu ugunsgrēku dzēšanu daudzstāvu apbūvē līdz 25 stāvu augstumā, tomēr kopumā no vides aizsardzības viedokļa tā uzskatāma par nebūtisku: tās būtiskums izpaužas un ir jāņem vērā citās jomās neatkarīgi no vides aizsardzības apsvērumiem. Tomēr šāds risinājums ir iespējams tikai teorētiski, jo praktiski ir konstatējami objektīvi apstākļi, kāpēc stāvoklis *de facto* nav attīstījies un tik un tā arī neattīstīsies atbilstoši *de iure* plānotajam, tātad šāda lēmuma rezultātā tikpat saglabāsies pirmajā punktā minētais stāvoklis, nevis iestāsies citāds.

3. Ja stāvokli *de iure* padara atbilstošu stāvoklim *de facto* (t.i., lokālplānojuma teritorijā atceļ līdz šim plānoto centra apbūves funkcionālo zonējumu un legalizē esošo ražošanas apbūvi kā atbilstošu zemes lietojumu), tad nelabvēlīgas ietekmes uz vidi un sabiedrību salīdzinājumā ar pašreizējo stāvokli nav paredzamas. Līdz ar to rekomendējams ir šāds risinājums, kurš vienlaikus ir arī praktiski iespējams un vēlams.

4. Lokālplānojuma priekšlikums būtībā ir stāvokļa *de iure* padarīšana par atbilstošu stāvoklim *de facto* (t.i., lokālplānojuma teritorijā atceļ līdz šim plānoto centra apbūves funkcionālo zonējumu un legalizē esošo ražošanas apbūvi kā atbilstošu zemes lietojumu), tikai vēl ar precizējumiem un pilnveidojumiem turpmākās attīstības optimizācijai, kas paredz arī iespējamu ražošanas paplašināšanos. Tāds stāvoklis būtībā nav jauns, jo vēsturiski lokālplānojuma teritorijā jau ir bijusi plašāka rūpnieciskā darbība nekā patlaban. Turpinoties un attīstoties ražošanai tai pienācīgi atvēlētājā teritorijā un atbilstoši visām vides aizsardzības prasībām, kas izvirzāmas katram konkrētam uzņēmumam un darbības veidam šajā teritorijā, no vides viedokļa nav paredzamas tādas identificējamās ietekmes, ne labvēlīgas, ne nelabvēlīgas, kas būtu par pamatu neapstiprināt lokālplānojuma otro (pamata jeb ieteikto) alternatīvu (skat. 4. attēlu), nedz arī rekomendēt apstiprināt tieši to.

Līdz ar to stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātā nav pamata rekomendēt vai noraidīt kādu no izvērtētajām alternatīvām un nav ierobežojumu izraudzīties akceptējamo alternatīvu, balstoties uz citiem, ne vides aizsardzības apsvērumiem.

10. Ieteicamais turpmākās attīstības ietekmju monitorings

1. Sakarā ar lokālplānojuma teritorijā notiekošās saimnieciskās darbības apjomu un raksturu, kas neprasa pat „B” kategorijas piesārņojošas darbības atļauju, speciāls monitorings nevienam teritorijā esošajam uzņēmumam un teritorijai kopumā netiek veikts un nav nepieciešams. Lokālplānojuma apstiprināšanas gadījumā paredzama iespējama uzņēmumu attīstība ar atbilstošām piesārņojošo darbību atļaujām, kuru izsniegšanas gaitā tiks izvērtēta šo darbību paredzamā ietekme uz vidi, iekļauti nosacījumi likumos noteikto robežvērtību nepārsniegšanai un atbilstošs monitorings šīs nepārsniegšanas izsekojamībai un apliecināšanai.

2. Lai konstatētu šā lokālplānojuma īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi kumulatīvi ar 2016. gadā apstiprinātā lokālplānojuma tieši piegulošajai teritorijai Daugavgrīvas ielā 93, Rīgā, īstenošanas ietekmēm, Rīgas domei, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, vismaz vienu reizi (2024.gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Vides pārraudzības valsts birojā. Vadoties no labas pārvaldības prakses un lietderības apsvērumiem, rekomendējams Rīgas pašvaldībai izvērtēt iespējas šo monitoringa ziņojumu apvienot ar plašākas apkārtnes pašvaldības teritorijas plānošanas dokumentu monitoringu.